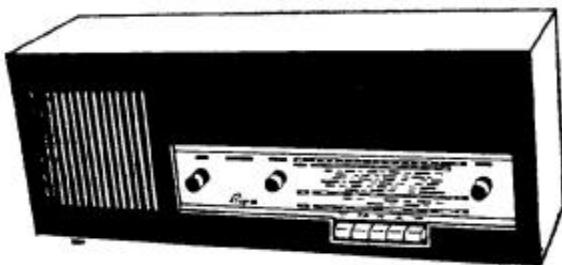
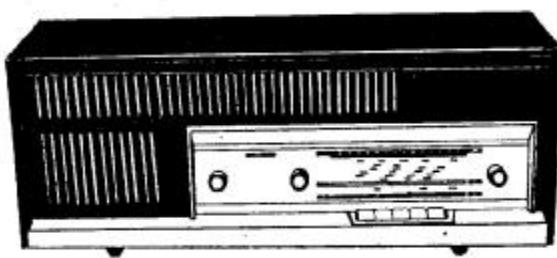

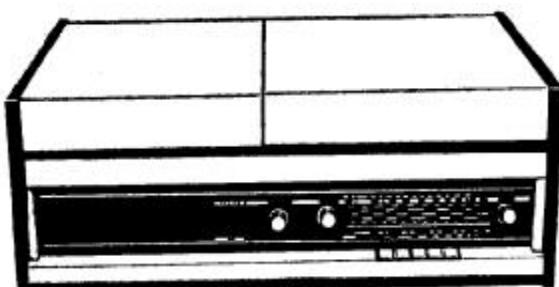
PŘÍSTROJE TESLA 327 A LÝRA, 335 A NABUCCO a 1021 A OPERETA

Obr. 1. Přijímač TESLA 327A

Obr. 2. Přijímač TESLA 335A

Obr. 3. Gramoradio TESLA 1021A

01 TECHNICKÉ ÚDAJE

VŠEOBECNÉ

Tříelektronkové superhety používající při příjemu frekvenci modulovaných signálů 8 laděných okruhů a při příjemu amplitudově modulovaných signálů 2 + 6 laděných okruhů. Vybaení přístrojů: Připojky pro dipól, normální anténu, uzemnění, gramofon nebo magnetofon, v přijímačích 327A a 335A také připojka pro další reproduktor — vestavěný dipól — neotocná feritová anténa — tlacištkové přepínání vinových rozsahů, provozu s gramofonem nebo magnetofonem a vypínač síťe — plynulá tónová clona — gramoradio 1021A má navíc monofonní gramofonové šesi.

OSAZENÍ ELEKTRONKAMI A POLOVODIČOVÝMI PRVKY

ECC85	— vf a mf zesilovač pro fm, směšovač a oscilátor pro fm i am
EBF89	— mf zesilovač pro fm i am, demodulátor pro am
2-GA206	— demodulátor pro fm
ECL86	— nf předzesilovač a koncový zesilovač
PM28RA	— dvoucestný selenový usměrňovač 250 V / 75 mA

OSVĚTLOVACÍ ZÁROVKA

7 V/0,3 A

MEZIFREKVENCE

10,7 MHz pro fm
468 kHz pro em

VLNOVÉ ROZSAHY

vkv 96 — 73 MHz
sv 525 — 1605 kHz
dv 150 — 285 kHz

PRŮMĚRNÁ VYSOKOFREKVENČNÍ CITLIVOST

vkv 10 μ V (odstup —28 dB)
sv 30 μ V (odstup —10 dB)
dv 30 μ V (odstup —10 dB)

PRŮMĚRNÁ VYSOKOFREKVENČNÍ SELEKTIVNOST

vkv	20 dB (rozložení $\pm$ 300 kHz)
sv	32 dB (rozložení $\pm$ 9 kHz)

PRŮMĚRNÁ NÍZKOFREKVENČNÍ CITLIVOST

12 mV (při 400 Hz)

VÝSTUPNÍ VÝKON

2 W (při 400 Hz a zkreslení 10 %)

REPRODUKTOR

kruhový Ø 165 mm, impedance kmitačky 4 Ω

GRAMOFON (v gramoradiu 1021A)

Postupně byly používány 3 typy:

- H 46 — čtyřrychlostní
- H 10 — třírychlostní
- GR6 — třírychlostní

(krystalová přenoska se safirovým hrotom,
indukční motor se samočinným vypínačem)

NAPÁJENÍ

ze střídavé sítě 220 V/50 Hz

PRÍKON

327A:	32 W
335A:	32 W
1021A:	42—48 W (podle druhu gramofonu)

JISTĚNÍ

tepelnou pojistkou

ROZMĚRY A VÁHY

327A:	584 × 155 × 225 mm	5,7 kg
335A:	584 × 175 × 225 mm	5,8 kg
1021A:	650 × 243 × 384 mm	14,5 kg

02 POPIS ZAPOJENÍ

Rozhlasové přijímače TESLA 327A, 335A a gramoradio 1021A jsou superhety, u nichž je při příjmu fm počet stupňů zvětšen prostřednictvím reflexního zapojení. Na všech vlnových rozsazích se používá aditivního směšování; mezifrekvenční signál je zesílen, demodulován a po zesílení v dvoustupňovém nízkofrekvenčním zesilovači je převáděn výstupním transformátorem na reproduktor.

Význam jednotlivých částí, označených na schématu zapojení v příloze, je tento:

KMITOČTOVÁ MODULACE

Vysokofrekvenční předzesilovač a směšovač

Vf signály, přivedené na vstupní zdišky přijímače z vnějšího nebo vestavěného dipolu, se dostávají na antenní okruh, tvořený čívkou L6 a kondenzátorem C11, který jednak upravuje vstupní impedanci na 300Ω , jednak indukce převádí signál na okruh L7, C12 zapojený v katodovém obvodu první triodové části elektronky E1 a naladěný na střed pásmu velmi krátkých vln. Trioda pracuje jako vf zesilovač s uzemněnou mřížkou, který má v tomto zapojení poměrně malou vstupní impedanci a je dostatečně stabilní. Rídící mřížka triody je spojena s katodou přes člen L5, R4, který zabraňuje rozkmitání zesilovače, přepínač P1, 3 — 4, kondenzátory C30 a C12, čívku L7 a přepínač P1, 5 — 6. Potřebné předpěti pro fidiči mřížku zesilovače se vytváří spádem katodového proudu na odporu R5. Pracovní impedanci vf zesilovače tvoří změnou kapacity leděný okruh z členů L8, C9, C18 zapojený do anodového obvodu přes kondenzátor C15, jehož kapacita je zvolena tak, aby byla cestou menšího odporu pro vf kmitoty než tlumivka L9, ale naopak nepropouštěla mezifrekvenční.

Druhý triodový systém elektronky E1 pracuje jako kmitající aditivní směšovač. Kmitočet oscilátoru je určován okruhem členů L13, C10, C24 laděným změnou kapacity v souběhu s anodovým okruhem vf zesilovače. Okruh je vázaný s anodovým obvodem triody kondenzátorem C20, zapojeným na odbočku čívky leděného okruhu k snížení vf napětí na anodě elektronky, a tak k snížení vyzářování. Za týmž účelem je i vazební čívka L12, která váže okruh s mřížkou triody, zapojena do úhlopříčky můstku, jehož jednu větev tvoří kondenzátory C17, C18, C19 a část čívky L8; druhou větev pak kapacita mřížka — anoda, kondenzátory C20, C28, C21 a čívka L11.

Zesílené vstupní vf signály z anodového obvodu první triody jsou zaváděny na mřížku směšovače z odbočky čívky L8 přes kondenzátory C18, C19 a vazební čívku L12, kterou se zavádí do obvodu současně oscilátorové napětí. Za účelem správné funkce směšovače je volan pracovní bod triody v křivé části její charakteristiky tak, aby bylo využito největších změn strmosti. V anodovém obvodu se pak získává jednostranný záznam pro vybuzení mezifrekvenčního zesilovače.

Mezifrekvenční zesilovač

V anodovém obvodu druhé triody elektronky E1 je zářen první okruh naladěný na mezifrekvenční přijímače. Okruh tvoří čívka L21 s kapacitou obvodu (C20). Tento okruh je tlumen poměrně malým vnitřním odporem triody, snížovaným ještě protivazbou na vnitřní kapacitě anoda — katoda; proto je zavedena neutralizace pro mezifrekvenční. Můstkové zapojení tvoří kapacita anoda — mřížka, anoda — katoda a kondenzátory C21, C28. Tento můstek však není přesně vyvážen; kapacita kondenzátoru C28 je zvolena větší, než je zapotřebí k přesnému vyvážení, takže na něm vzniká malé zpětnovazební napětí, které zdánlivě zvyšuje vnitřní odporník elektronky, čímž se sníží tlumení mf okruhu. Kladné napětí na anodu kmitajícího směšovače se přivádí přes vazební čívku L18, oddělovací filtr z členů R8, C29 a čívku L21. Mřížkové předpěti vzniká spádem na odporu R7. Druhý laděný mf okruh, který spolu s prvním

okruhem tvoří první, induktivně (čívkou L19) vázanou mf pásmovou propust, sestává z indukčnosti L20 a kondenzátoru C30. První stupeň mf zesilovače tvoří první trioda elektronky E1, která pracovala pro vf signály jako zesilovač s uzemněnou mřížkou, kdežto pro mezifrekvenční pracuje jako zesilovač s uzemněnou katodou. Mezifrekvenční signál se dostává z druhého okruhu propusti na fidiči mřížku triody přes přepínač P1, 3 — 4 a člen L5, R4. Po zesílení pak přechází z anody přes tlumivku L9, která představuje pro mezifrekvenční poměrně malý odpór, a přepínač P1, 9 — 10 na primární okruh druhé mf pásmové propusti, vytvořený indukčností L22 a paralelními kapacitami zapojení. I když vazební kondenzátor C15 v anodovém obvodu triody představuje pro mezifrekvenční pMHS velký odpór, je zapojen mezi čívku leděného okruhu L8 a fidiči mřížku dvojitý filtr z členů L10, C18, L11, C19, aby na ně nepronikl ani zbytek mf signálu. Kromě toho je stupeň neutralizací členy L20, C31. Aby nenastalo posunutí fáze, je neutralizační vinutí L20' mezi závity čívky L20 druhého mf okruhu.

Sekundární okruh druhé induktivně vázané mf pásmové propusti avoří čívku L23 a kondenzátor C35. Okruh, který přivádí mf signál na fidiči mřížku elektronky E2, pracující jako druhý stupeň mf zesilovače, přes doteky přepínače P1, 28 — 27, je zařazen v sérii s členem R10, C34. Na tomto členu vzniká při silnějších signálech záporné předpěti, které se dostává na fidiči mřížku a způsobuje, že elektronka pracuje také jako omezoval. K stabilizaci zesilovače je zavedena kompenzace průnikové kapacity elektronky E2 neutralizací do stínici mřížky. Můstkové zapojení tvoří kapacita mezi fidiči mřížkou a anodou — fidiči mřížkou a stínici mřížkou — anodou a katodou — stínici mřížkou a katodou elektronky. Neutralizační kapacitu tvoří kondenzátor C37, zatímco přes oddělovací kondenzátor C38 je zařazena pracovní impedance zesilovače do úhlopříčky můstku. Omezování silných signálů je dále zvýšeno tak, že brzdící mřížka elektronky je propojena s obvodem demodulátoru, odkud dostává záporné napětí, jehož velikost je závislá na síle přijímaných signálů. Se stoupajícím záporným předpětem brzdící mřížky se zvětšuje proud stínici mřížky a tak i úbytek na odporu R13 zapojeném v obvodu. Snížením napětí na stínici mřížky se pak vhodně zkracuje pracovní charakteristika elektronky.

Demodulátor

V anodovém obvodu elektronky E2 je zařazen primární okruh poměrového detektora, který mimo demodulaci omezuje i amplitudu kmitočtově modulovaných signálů a tak vzhodně doplňuje činnost předchozího stupně. Z primárního okruhu, tvořeného čívkou L26 a kapacitou zapojení naladěného na mezifrekvenční, se indukce přenáší napěti jednak na souměrně rozdělený okruh z členů L27, L27'; C41, jednak vazební čívku L28 na střed souměrného vinutí. Na souměrný okruh je zapojen přes protisměrně zapojené germaniové diody D1, D2 zatěžovací odpory R18 překlenutý elektrolytickým kondenzátorem C48 a kondenzátorem C61.

Primární a sekundární okruh tvoří mf pásmovou propust, u níž obě poloviny sekundárního napětí jsou navzájem posunuty o 180° a proti napětí čívky L28 (po kompenzaci odporem R40) o 90° . Není-li signál modulován, usměrňuje obě diody součtová střídavá napětí (napětí na čívce L28 + napětí na polovině sekundárního vinutí), která jsou stejně velká, ale protisměrná. Usměrňená napětí se na odporu R18 sčítají, takže mezi středem odporu a středem sekundárního vinutí není žádné napětí. Toho se využívá při sladování poměrového detektoru.

Modulaci se mění kmitočet přiváděných signálů a tím i fáze nakmitaného napětí na čívkách L27, L27', protože okruh už není v rezonanci, zatímco na čívce L28 se fáze nemění. Součtová střídavá napětí (napětí na L27 + L28) na diodách jsou proto různá a následkem toho se mění okamžitá hodnota stejnosměrného napětí mezi

středem odporu R18 a středem vinutí (tedy i na kondenzátoru C60, který je zapojen vlastně paralelně k jedné z diod) úměrně k hloubce modulace (kmitočtovému zvětšení). Rytmez změn napětí odpovídá pak modulačnímu kmitočtu.

Součtové napětí na odporu R18, a tedy i na souběžně zapojeném kondenzátoru C46, se naproti tomu nemění, protože přírůstek na jedné diodě odpovídá poklesu napětí na druhé. Rovněž prudké změny střídavého napěti, vyvolané např. poruchami, nemají podstatný vliv na změnu napětí na pracovním odporu, protože poměrně velká kapacita kondenzátoru C46 znamená pro ně zkrat. Hlavní omezovací účinek detektoru vzniká změnou vnitřního odporu v závislosti na velikosti přiváděného napěti. Při okamžitém zvětšení amplitudy rušivým signálem klesá odpor příslušné diody, čímž se tlumi sekundární okruh a snižuje indukované napětí, a naopak.

Demodulovaný signál (z kondenzátoru C60) se dostává přes člen deemfáze R17, C62, přepínač P1, 22 – 23, oddělovací kondenzátor C45 a přepínač P4, 1 – 2 na regulátor hlasitosti R22.

AMPLITUDOVÁ MODULACE

Směšovací a oscilátor

Signály přiváděné na anténní zdiřku se dostávají na paralelní mf odládovač L31, C4 a na sériový mf odládovač, tvořený cívками L1, L1' a vzájemnou kapacitou obou cívek, a dále na přepínač P3. Je-li přijímač přepnut na rozsah středních vln (P3, 11 – 12), doplňuje anténní obvod vazební cívka L3 a přepínač P3, 15 – 16; je-li přepnut na dlouhé vlny (P3, 12 – 13), je anténní obvod doplněn kondenzátorem C2 a vazebním kondenzátorem C1. Vazba anténního obvodu s prvním laděním okruhem je tedy při středních vlnách indukční (cívkou L3) a při dlouhých vlnách proudová kapacitní (kondenzátorem C1). Anténní obvod je na dv galvanicky uzavřen odporem R2. Cívky L3, L4, L4' jsou navinuty na feritové tyči a tvoří tak feritovou anténu se směrovým účinkem.

První laděný okruh tvoří s ladícím kondenzátorem C7 a doladovacím kondenzátorem C6 pro svítky L4, L4' a sériový oddělovací kondenzátor C1, pro dvě cívky L3, doladovací kondenzátor C49 a vazební kondenzátor C1. Okruh je vázán s fázicí mřížkou první triody elektronky E1 prostřednictvím odbočky mezi cívky L4, L4' za účelem činnějšího potlačení zrcadlových kmitočtů, přes přepínače P1, 2 — 3 a tlumicí člen L5, R4, který se neuplatní. Trioda pracuje nyní jako aditivní směšovač, u něhož je signál z oscilátoru zaváděn do katodového obvodu, uzavřeného odporem R6 přes doteky P1, 6 — 7 a také kondenzátorem C13 spolu s vazební cívkou oscilátoru L18.

Druhá trioda elektronky E1 pracuje jako oscilátor laděný v souběhu se vstupním okruhem změnou kapacity kondenzátoru C8. Okruh doplňují na své cívky L17, L17', doladovací kondenzátor C22 spolu se sériovou kapacitou C28 a souběžný kondenzátor C25. Na dvě se kondenzátory C22 a C25 spojí nakrátko doteky přepínače P3, 6 - 7 a 2 - 3. Laděný okruh oscilátoru je vázán s anodou triody induktivní cívkou L18, přes tlumící člen R8, C29 a cívku L21; s mřížkou triody pak z obdobky cívek L17, L17', přes členy C28, C21, L11, L12 a pomocný odporník R7.

Mezifrekvenční zesilovač a demodulátor

Mezifrekvenční signál z anody první triody elektronky E1 se dostává přes tlumivku L9 (jejíž indukčnost je pro tento kmítocet zanedbatelná) a přepínač P1, 10 — 11 z dálvodu vhodného přizpůsobení na odbočku cívek L24, L24', které s kondenzátorem C32 tvoří primární okruh první mf pásmové propusti. Induktivně vázaný sekundární okruh L25, C36 přenáší signál přes přepínač P1, 25 — 26 na mědici mřížku pentody E2, která nyní pracuje jako řízený mf zesilovač. Zesílený mf signál se dostává přes cívku L26 na primární okruh druhé mf pásmové propusti L29, C39, z kterého se induktivně přenáší na sekundární okruh L30, C40 spojený s diodou elektronky E2, která přivádějí signál usměrňuje.

Demodulovaný signál z pracovného odporu R15, zvárený všložek filtrom z členů C43, R19, C44, se dostáva prieskripnáč P1, 21 — 22, odděľovač kondenzátor C45 a prepínač P4, 1 — 2 na regulátor hlasitosti R22.

Samočinné vyrovnávání citlivosti

Stejnosměrné napětí, úměrné velikosti přijímaných signálů, se získává z demodulačního obvodu a zavádí přes filtr R16, C42, cívku mf okruhu a přepínač P1, 25 — 26 na řídící mřížku elektronky E2 a dále přes filtr R3, C1 a přepínač P3, 25 — 26 do mřížkového obvodu triody elektronky E1.

NÍZKOFREKVENCNI ČÁST A NAPÁJEC

Nízkofrekvenční zesilovač

Signál z běžeče regulátoru hlasitosti R22 se dostavá přes oddělovací kondenzátor C50 na fidiči mřížku triody elektronky E3, která pracuje jako první stupeň nf zesilovače. Z pracovního odporu R25, zapojeného v jejím anodovém obvodu, se signál přivádí přes vazební kondenzátor C54 a ochranný odpór R30 na fidiči mřížku pentody elektronky E3 k výkonovému zesilenci. Z anodového obvodu pentody přechází zesílený signál přes přizpůsobovací transformátor L37, L38, L35, L36 na re-proluktor RP1 a do souběžně připojené přípojky pro další reproduktory.

Úprava reprodukce

- a) Nežádoucí vysoké kmitočty vznikající interferencí se odstraňují překlenutím primárního vinutí výstupního transformátoru kondenzátorem C55.

b) Zesilovač využívá dvou nf záporných zpětných vazeb k snížení harmonického zkreslení a k úpravě kmitočtové charakteristiky. Proudová zpětná vazba, zavedená do katodového obvodu pentody elektronky E3, odebírá vazební napětí z vinutí L35 výstupního transformátoru. Napěťová kmitočtové závislosti zpětná vazba je zavedena z dělícího C58, R33, C59, zapojeného scuběžně ke kmitačce reproduktoru, přes odpory R28 do mřížkového obvodu triody na vazební odporník R23. Tento obvod rovněž ovlivňuje regulátor hlasitosti, takže působí jako fyziologický (čím blíže je běžec regulátoru ke spodnímu konci dráhy, tím více jsou zdůrazňovány jak vysoké, tak i hluboké tóny).

c) K úpravě kmitočtové charakteristiky v oblasti vysokých kmitočtů je zařazen do mřížkového obvodu pentody potenciometr R31, na jehož běžec je zapojen proti zemi kondenzátor C53. Je-li běžec potenciometru na straně mřížky, je pro vysoké kmitočty tónového spektra cesta přes kondenzátor ke katodě cestou menšího odporu a tyto jsou pak v reprodukci zeslabeny.

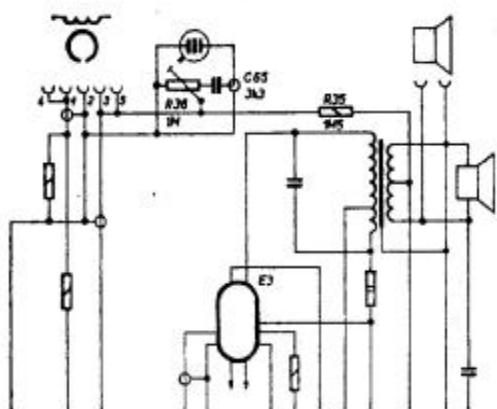
d) V gramoradiu 1021A se upravuje kmitočtová charakteristika signálu z gramofonové přenosky jednak sériovým kondenzátorem C65, jednak zápornou zpětnou vazbou zavedenou na vstup zesilovače ze sekundárního vinutí výstupního transformátoru přes odporník R35 (viz obr. 4).

Připojení gramofonu a magnetofonu

Zdítky 1, 4 a 2 normalizované přípojky dodávají násobený signál pro nahrávání na magnetofon z odporového děliče R20, R34 zapojeného souběžně k regulátoru hlasitosti.

Do zdítek 3, 5 a 2 se zapojuje gramofonová přenoska nebo výstup magnetofonu. Signál se dostává přes vypínač P4, 2 — 3 na regulátor hlasitosti; současně se zkracuje výstup z demodulátoru přepínačem P4, 12 — 13.

V gramoradiu 1021A se připojuje přenoska vestavěného gramofonu do uvedených bodů prostřednictvím miniaturního potenciometru R36, jímž se nastavuje vhodná velikost napětí z přenosky (doplněk zapojení ke schématu v příloze je na obr. 4).

Obr. 4. Zapojení gramofonové přenosky v gramofonu TESLA 1021A

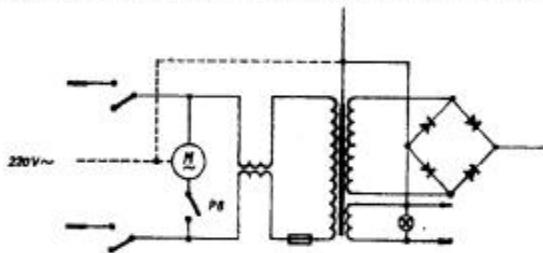
Napříjed část

Potřebná provozní napětí dodává síťový transformátor, jehož primární vinutí L33 se napájí ze sítě přes tláčítkový spínač P5, 4 — 6 a 14 — 18, vč. tlumivky L39, L40, které zabraňují vyuzařování rušivých signálů z příslušného do sítě, a tepelnou pojistku P01.

V gramoradiu 1021A je motor gramofonu M napájen ze sítě přes spínač P6 ovládaný radiálním posuvem přenosky. Je-li vestavěno gramofonové šasi, jehož kovové části jsou přístupný doteku, je v přístroji použita třípramenná síťová šňůra s nulovým vodičem spojeným s šasi gramofonu i přijímače (příslušný doplněk zapojený ke schématu v příloze je na obr. 5).

Anodové napětí se získává usměrněním střídavého napětí z vinutí L34 síťového transformátoru selenovým usměrňovačem U1 v Graetzově zapojení. Vinutí L32 dodává napětí pro žhavení elektronek i pro osvětlovací

Zárovku Z1 k osvětlení stupnice. Přenos v napětí žhavicím obvodem je omezen pkeklenutím žhavícího vlákna elektronky El kondenzátorem C14. Usměrnění anodové napětí je vyhlažováno filtrem tvořeným elektrolytickými kondenzátory C56, C57, odporem R32 a částí primárního vinutí L38 výstupního transformátoru. Z prvého členu filtru se napájí anoda koncové pentody; ostatní obvody jsou napájeny z druhého elektrolytického kondenzátoru, případně přes další filtry z člénů R14, C38; R13, C37; R9, C33 a příslušné pracovní impedance.

Obr. 5. Zapojení gramofonového motoru v gramoradiu TESLA 1021A

Při vypnutí přijímače se mimo jiné také pferuší přívod anodového proudu pro elektronky E1 a E2 rozpojením přepínače P5, 1 — 2, aby se zabránilo dozívání modulace středovlnních vysílačů, byl-li předtím zapnut některý jiný rozsah. Potřebné mfížkové přepětí pro koncovou pentodu vznikají spádem katodového proudu na odporu R29 blokovaném elektrolytickým kondenzátorem C52, pro triodu předesilovače úbytkem mfížkového proudu na odporu R24. Elektronky na v_f a na mfížkovém stupni dostávají mfížkové přepětí z obvodu samočinného mězení citlivosti, je-li přijímač přepnuty na sv nebo dv; při přepnutí na kvk vzniká přepětí pro elektronku E2 spádem mfížkového proudu na odporu R10 blokovaném kondenzátorem C34, pro elektronku E1 úbytkem katodového proudu na odporu R5 blokovaném kondenzátorem C12.

O3 SIAŘOVÁNÍ PŘÍSTROJŮ

Kdy je nutno přijímače sladovat

- a) Po výměně cívek nebo kondenzátorů ve vf nebo mf části.
  - b) Nedostáčuje-li citlivost nebo selektivnost, případně nesouhlasí-li cejchování ladičí stupnice na některém vlnovém rozsahu.

Přijímač není nutno vždy sladovat celý, zpravidla stačí doladit rozloženou část.

Pomůcky k sladování

- a) Zkušební vysílač s rozsahem 0,15 — 20 MHz s am (např. TESLA BM 205, BM 368).
  - b) Zkušební vysílač s rozsahem 60 — 80 MHz s vypínatelnou fm (např. TESLA BM 270).
  - c) Normalizovaná umělá anténa popsaná v normě CSN 7090, čl. 64c.
  - d) Měřic výstupného výkonu s impedancí 4Ω , případně něj millivoltmetr (např. TESLA BM 210) a jako náhradní zátěž bezindukční odpor $4 \Omega/5$ W.
  - e) Elektronkový nebo jiný stejnosměrný volmetr s vnitřním odporem nejméně $10\,000 \Omega/V$ a s rozsahy 1,5 až 10 V (např. TESLA BM 388A).
  - f) Elektronkový nebo jiný voltmetr s nulou uprostřed rozsah 3 V — vhodný je rovněž přístroj BM 388A nebo podobný s přepínáním polarity.
  - g) Nízkofrekvenční millivoltmetr (např. TESLA BM 210).
  - h) Sládovací šroubovák a klič z izolační hmoty.

i) Bezindukční kondenzátory 33 000 pF, 2 700 pF a dva shodné odpory $100 \text{ k}\Omega \pm 1\%$; 0,25 W.

-] Zajišťovací vosk pro jádra cívek a nitrolak pro do-
laďovací kondenzátory.

Příprava k sladování

Před sladováním musí být přístroj mechanicky seřízen a osazen elektronikami, s kterými bude v provozu. Zaříškovací hmota z jader cívek, případně i z dodávovacích kondenzátorů, má být předem odstraněna. Sasi obou přijímačů je třeba k sladování vyjmout ze skříně (po odpálení přívodu k reproduktoru a spodnímu krytu a vyšroubování šroubů naspadu skříně). Sasi přijímače v gramoradiu je přistupné po vyklopení spodní desky ze skříně (zaříšti se přenoska, odejmou se zadní stěna, gramoradiu se opatrně postaví na čelní stěnu, odejmou se spodní kryt, vyšroubuji se dva šrouby M5 a po nadzvihnutí gramofonu až na doraz se deska se sasi i se stupnicí vyklopí na stůl). Přístroj lze sladovat až po tepelném ustálení obvodů, tj. asi půl hodiny po zapnutí. Rozmístění jednotlivých sladovacích prvků je zakresleno na obr. 6 a 7.

CAST PRO PRIJEM FM SIGNÁLO

Poměrový detektor

- a) Přepněte příjimač na velmi krátké vlny a uzemněte jej. Mezi měřicí bod MB1 a zem připojte stejnosměrný elektronkový voltmetr tak, aby jeho kladný pól byl spojen se zemí, a přepněte jej na rozsah 10 V.

b) Ze zkoušebního vystříváče přivedte na měřicí mřížku elektronky E2 přes kondenzátor 2k7 nemodulovaný

signál 10,7 MHz. Výstupní napětí zkušebního vysílače udržujte během sladování tak veliké, aby výchylka voltmetu nepřestoupila hodnotu 5 V.

- c) Sladovacím šroubovákem nařidte jádro cívky L26 na největší výchylku elektronkového voltmetu.
- d) Elektronkový voltmetr odpojte a dvěma shodnými odpory 100 kΩ v sérii zapojenými souběžně k odporu R18 vytvořte jeho umělý střed MB3, mezi něj a bod MB2 zapojte stejnosměrný elektronkový voltmetr s nulou uprostřed, s rozsahem 3 V.
- e) Sladovacím šroubovákem nařidte jádro cívky L27 na nulovou výchylku voltmetu. Voltmetr i odpory odpojte.
- f) Na zkušebním vysílači zapněte amplitudovou modulaci a do bodu MB2 zapojte mf elektronkový voltmetr přepnutý na rozsah 10 V. Miniaturním potenciometrem R40 nařidte nejmenší výchylku voltmetu. Po přepnutí na kmitočtovou modulaci má být napětí na voltmetu průměrně 30x, nejméně však 20x vyšší (potlačení am 26 až 30 dB).
- g) Postup uvedený v bodech a) až f) opakujte ještě jednou a pak zajistěte jádra cívek voskem a potenciometrem nitrolakem. Kontrolujte citlivost poměrového detektoru pro napětí 5 V v bodě MB1; vý napětí na měřici mfíže elektronky E2 má být přítom asi 40 mV.

Mezifrekvenční zesilovač

- a) Přijímač nařidte a elektronkový voltmetr připojte podle předcházejícího odstavce, bod a), voltmetr však přepněte na rozsah 3 V.
- b) Ze zkušebního vysílače přivedte na izolovaný vodič zasunutý do trubičkového kondenzátoru C30 nemodulovaný signál 10,7 MHz. Výchylka voltmetu má být zhruba 2 V.
- c) Sladovacím šroubovákem nařidte jádro cívky L23 a potom i L22 největší výchylku voltmetu. V případě, že by se přijímač přitom rozkmital, nařidte neutralizační kondenzátor C31 tak, až kmity zaniknou, a znova opakujte nastavení jáder obou cívek.
- d) Izolovaný vodič zasuňte nyní do trubičkového kondenzátoru C21 a velikost výstupního signálu z vysílače upravte tak, aby výchylka voltmetu nepřekročila hodnotu 2 V.
- e) Sladovacím šroubovákem nařidte jádro cívky L21 a potom i L20 největší výchylku voltmetu. Případné rozkmitání přijímače opět opravte kondenzátorem C31.

f) Mírným doladěním jáder cívek L23, L22, L21, L20 a kondenzátoru C31 nařidte největší výchylky voltmetu a zajistěte jádra cívek voskem a doladovací kondenzátor nitrolakem. Kontrolujte citlivost mf zasilovače pro napětí 1,5 V v bodě MB1; vý napětí na výstupu zkušebního vysílače má být přítom asi 2 mV.

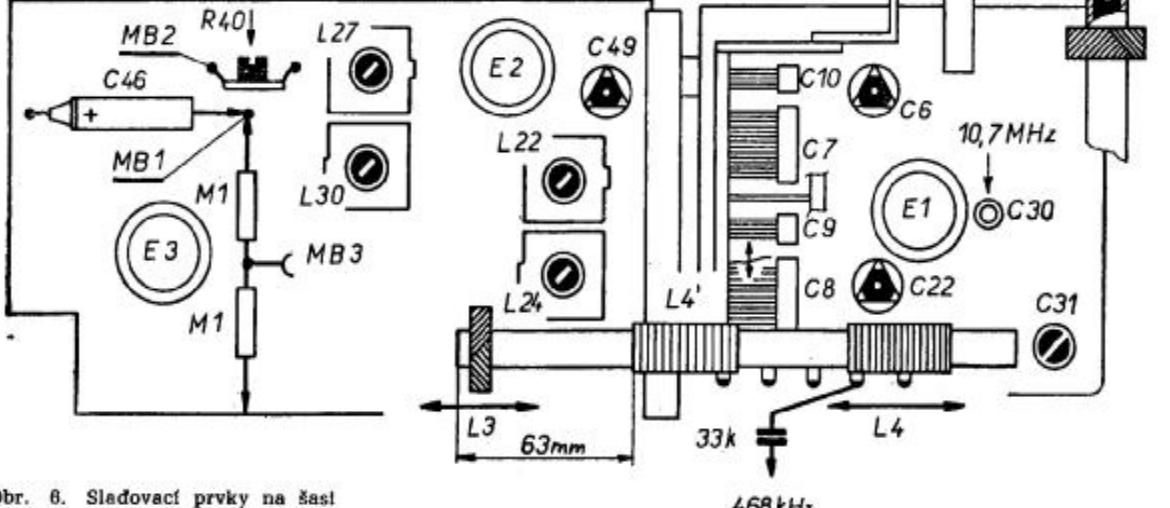
Vstup a oscilátor

- a) Ladícím knoflíkem nastavte stupnicový ukazovatel na pravý dorez a kontrolujte, zda se kryje s oběma značkami na stupni.
- b) Mezi měřicí bod MB1 a zem připojte stejnosměrný elektronkový voltmetr přepnutý na rozsah 3 V. Přijímač je přepnut na velmi krátké vlny a uzemněn.
- c) Ze zkušebního vysílače přivedte přes symetrikační člen na zdírky přijímače pro dipól nemodulovaný signál 70 MHz a přijímač nařidte na střed nápisu „70 MHz“, který je zhruba uprostřed stupnice.
- d) Jádrem cívky L13 a potom doladovacím kondenzátorem C18 nařidte největší výchylku voltmetu.
- e) Zkušební vysílač přeflaďte na 66,78 MHz a přijímač nařidte na zavedený signál, (stupnicový ukazovatel by se měl krýt s příslušnou značkou na stupni).
- f) Jádrem cívky L8 nařidte za současného kývavého natáčení ladícím knoflíkem v okoli sladovacího kmitočtu největší výchylku voltmetu.
- g) Postup uvedený v bodech c) až f) opakujte ještě jednou a pak zajistěte jádra cívek voskem a doladovací kondenzátor nitrolakem. Odpojte měřicí přístroje a neměňte více polohu vodičů nebo součástí, abyste neporušili správné nastavení vstupní části. Kontrolujte vý citlivost na obou sladovacích kmitočtech pro potlačení šumu (regulátorem hlasitosti přijímače na -26 dB a pro výstupní výkon 50 mW (reprodukтор nahradte zátěží 4 Ω a souběžně zapojeným milivoltmetrem). Průměr z obou hodnot vý napětí na výstupu zkušebního vysílače má být přítom asi 10 μV (napětí bude vyšší přibližně o 6 dB, což je útlum symetrikačního člena).

ČÁST PRO PŘÍJEM AM SIGNÁLŮ

Mezifrekvenční zesilovač

- a) Přepněte přijímač na střední vlny a uzemněte jej. Odpojte reproduktor a nahradte jej měřicím výstupního výkonu s impedancí 4 Ω nebo bezindukční zátěží 4 Ω a souběžně zapojeným milivoltmetrem. Regula-

Obr. 6. Sladovací prvky na šasi

tor hlasitosti naďite na největší hlasitost a tónovou clonu na výšky; ladění přijímače vytocte na levý doraz.

- Ze zkušebního vysílače přivedte přes oddělovací kondenzátor 33 000 pF na řídící mřížku elektronky E2 signál **468 kHz** modulovaný 400 Hz do hloubky 30 %.
- Jádrem cívky **L30** a potom **L29** naďite největší výchylku výstupního měřiče přičemž udržujete velikostí výstupního výkonu na 50 mW.
- Odpojte zkušební vysílač a připojte jej opět přes 33 000 pF do bodu mezi cívky **L4, L4'**. Jádrem cívky **L25** a potom **L24** naďite největší výchylku výstupního měřiče. Výstupní výkon stále nemá překročit 50 mW.
- Ponechte zapojení přístrojů beze změny a ozpakuji nastavení všech čtyř jader, až dosáhnete největších výchylek; potom zajistěte jádra voskem. Kontrolujte citlivost mřížkovace tak, že zavedete zkušební signál na řídící mřížku elektronky E2 a mezi cívky **L4, L4'**. Při výstupním výkonu 50 mW mají být citlivosti asi 800 μ V a 30 μ V.

Vstup a oscilátor

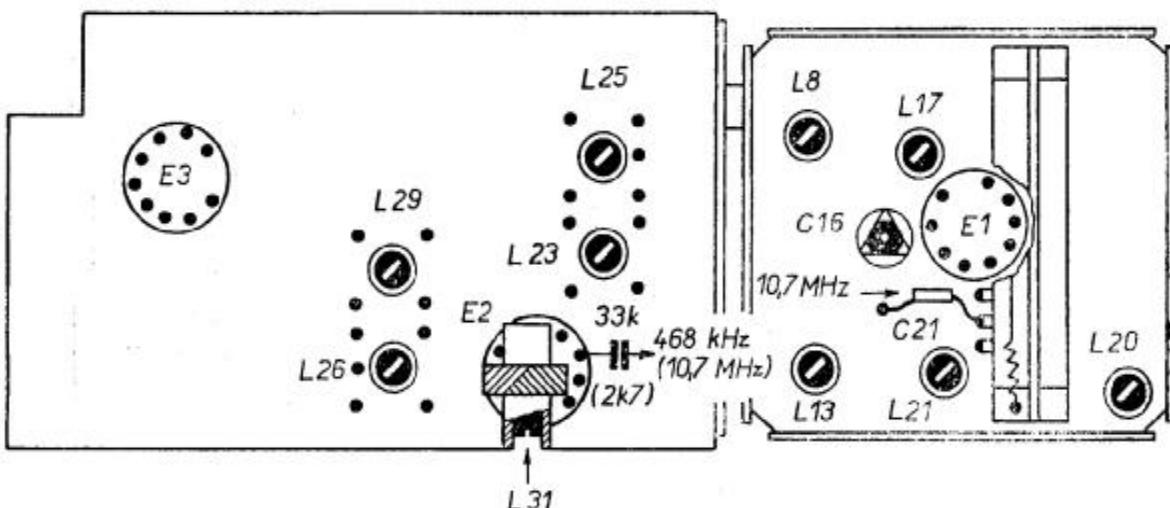
- Přijímač naďite a výstupní měřič připojte podle předcházejícího odstavce, bod a). Ladícím knoflíkem nastavte stupnicový ukazovatel na pravý doraz a kontrolujte, zda se kryje s oběma značkami na stupnici.
- Přijímač přepněte na dlouhé vlny a stupnicový ukazovatel nastavte doprostřed nápisu „**280 kHz**“ na stupnici. Ze zkušebního vysílače přivedte normalizovanou umělou anténu na anténní zdítku přijímače signál **280 kHz** modulovaný 400 Hz do hloubky 30 percent.
- Jádrem cívky **L17** a potom doladovacím kondenzátorem **C49** naďite největší výchylku výstupního měřiče.
- Přepněte přijímač na střední vlny a stupnicový ukazovatel nastavte na značku odpovídající kmitočtu 1 500 kHz. Také zkušební vysílač přefaldujte na **1 500 kHz**.
- Doladovacím kondenzátorem **C22** a pak i **C6** naďite největší výchylku výstupního měřiče.
- Stupnicový ukazovatel nastavte na značku 550 kHz a přefaldujte zkušební vysílač na **550 kHz**. Pokud jste vyměňovali ladící kondenzátor, je třeba izolačním

násťojem opatrně přihnut poslední dva segmenty sekce **C8** tak, aby se dosáhlo souhlasu se stupnicí a největší výchylky výstupního měřiče (při výraznějším nesouhlasu kontrolujte souběžový kondenzátor **C25**). Potom naďite také největší výchylku posuvánímívky **L4** po feritové tyči.

- Zkušební vysílač nalaďte na **160 kHz**, přepněte přijímač na dlouhé vlny a stupnicový ukazovatel nastavte na zavedený signál tak, aby výstupní měřič ukazoval největší výchylku. Posuvánímívky **L3** po feritové tyči pak tuto výchylku pokud možno zvětšte.
- Postup uvedený v bodech b) až g) opakujte ještě jednou a pak zajistěte cívky na feritové tyči a jádra cívek voskem a doladovací kondenzátory nitrolakem. Kontrolujte výstupní signál na sladovacích kmitočtech obou rozsahů pro potlačení šumu regulátorem hlasitosti na -10 dB a pro výstupní výkon 50 mW (reprodukтор nahradte měřicím výstupního výkonu s impedancí 4Ω nebo bezindukční zátěží 4Ω a souběžně zapojeným milivoltmetrem). Průměr z hodnot výstupu zkušebního vysílače má být přitom asi 30μ V na obou rozsazích. Kontrolujte také výstupní signál na kmitočtu 1 MHz tak, že změňte citlivost přijímače při rozladění o plus 9 kHz a minus 9 kHz od uvedeného kmitočtu. Jmenovitá selektivnost je dána poměrem hodnoty aritmetického průměru z citlivostí při rozladění k hodnotě citlivosti na 1 MHz, vyjádřeným v dB, a má být asi 32 dB.

Mezifrekvenční odladovače

- Přijímač naďite a výstupní měřič připojte podle odstavce Mezifrekvenční zesilovač, bod a). Ladícím knoflíkem nastavte stupnicový ukazovatel přibližně na **550 kHz** a zkušební vysílač, připojený přes normalizovanou umělou anténu na anténní zdítku přijímače, naďite na silný signál **468 kHz** modulovaný 400 Hz do hloubky 30 %.
- Jádrem cívky **L1** naďite nejmenší výchylku výstupního měřiče.
- Přijímač přepněte na dlouhé vlny a nalaďte jej přibližně na **290 kHz**.
- Jádrem cívky **L31** naďite nejmenší výchylku výstupního měřiče.
- Postup uvedený v bodech a) až d) opakujte ještě jednou a zajistěte jádra cívek voskem. Nakonec odpojte pomocné přístroje.

Obr. 7. Sladovací prvky pod šasi

04 OPRAVA A VÝMENA SOUČÁSTÍ

VŠEOBECNÉ

Některé opravy lze provést bez vyjmání přístroje ze skříně po odnítí zadní stěny a spodního krytu. Důležité mechanické části jsou znázorněny na obr. 10 a 11 a označeny čísly, která odpovídají pozičním číslem náhradních dílů v kapitole 06. Rozmístění a zapojení elektrických částí je zřejmé z obou příloh.

Určitou péčí je nutno věnovat pájení na desce s plošnými spoji. Pro pájení je vhodná běžná pistolová páječka, lehkotavitelná pájka a jako pájecí přípravek kala-funa rozpuštěná v lihu. Deska se nesmí přehřívat ani příliš mechanicky namáhat. Při výměně mif transformátoru a objímek elektronek je nutno zahřívat postupně všechny pájecí body za současného posuvání součástí z desky. K tomuto účelu je velmi výhodné zamízení na odsávání páinky. Před nasunutím vývodů nové součásti do otvorů fólie je třeba udělat předem do zbytků páinky na fólii otvor, aby vývod nemusel tláčít na okraj fólie a neodlepil ji. Odlepenou fólii přilepte organickým lepidlem nebo aspoň voskem.

Při výměně germaniových diod a styroflexových nebo keramických kondenzátorů je nutno jejich vývody tepelně odlehčit stisknutím plochými kleštěmi nebo pinzetou.

VYJMÁNI PŘIJIMAČE ZE SKŘÍNĚ

- Zadní stěna je upevněna šrouby M4 a spodní kryt vruty. Stínění spodního krytu je spojeno s šasi přijimače.
- Oba přijimače je možno vyjmout po odpájení přívodů k reproduktoru a vyšroubování šroubů M4 naspodu skříně.
- Gramoradio je třeba opatrně postavit na základní desku skříně, vyšroubuje se dva šrouby M5 a dle většího desku se šasi přijimače i se stupnicí a zadní svorkovnicí je možno vyklopit na stůl. Potom je však naprostě nezbytné nadzvihnut šasi gramofonu nad jeho základní desku až na doraz (pozor též na zajištění pfenosky!). Při snímání šasi přijimače z desky pak ještě odpájejte přívody od reproduktoru a síťové přívody ke gramofonu. Zadní svorkovnice je lépe vyjmout spolu s přijimačem po vyšroubování dvou vrutů.
- Před opětnou montáží šasi do skříně si nejprve připravte oba gumové pásky na dno skříně nebo na základní desku tak, aby se jejich otvory kryly s otvory ve skříně. Potom na ně šasi uložte a přišroubujte je šrouby s gumovými a kovovými podložkami přičemž dbajte, aby šrouby nebyly příliš utaženy. Nakonec připejte příslušné přívody.

LADICÍ STUPNICE

- Vyjměte přijimač ze skříně, u gramoradia stačí vyklopit základní desku.
- Sejměte všechny ovládací knoflíky po uvolnění stavěcích šroubů.
- Sesuňte oba pérová držáky stupnice po stranách. Potom stupnici vyklopte horní částí dopředu a vyseňte ji šikmo vzhůru. Stupnici gramoradia vyjměte po uvolnění šroubů obou příchytek na gelnicích, které upevňují stupnici k základní desce.
- Po montáži nové stupnice nezapomeňte vsunout pod knoflíky příslušné plstěné podložky. Potom zkontrolujte souhlas stupnicového ukazovatele se značkami na pravé straně stupnice, je-li ladění přijimače na pravém dorazu.

STÍNITKO STUPNICE

- Vyjměte přijimač ze skříně a odejměte ladící stupnice.

- Šroubovákem odehněte čtyři příchytky a stínitko vysuňte zpod ukazovatele.

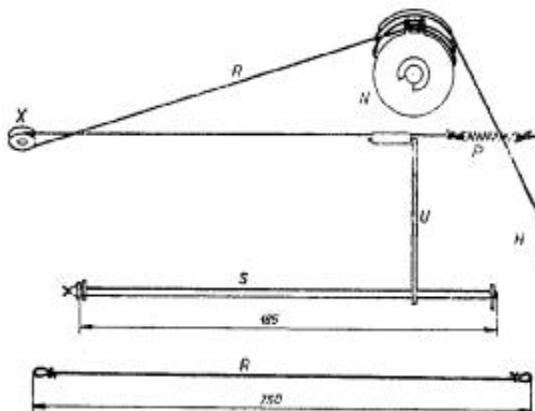
- Nové stínitko, kladivkový papír rozměru 180 × 88 milimetrů, upevněte stisknutím příchytek dlouhými kleštěmi.

STUPNICOVÝ UKAZOVATEL

- Stupnicový ukazovatel je upevněn na náhonovém motouzu nasunutím do izolační trubičky a zajištěn proti posunutí nitrolakem.
- Stupnicový ukazovatel se musí krýt se značkami na pravé straně stupnice, je-li ladící kondenzátor nafízen na největší kapacitu, tj. kryjí-li se právě desky jeho statoru a rotoru.
- Není-li možno takto nastavit stupnicový ukazovatel posouváním po motouzu, uvolňte oba stavěcí šrouby ozubeného převodu, natočte vhodně buben náhonu a šrouby opět utáhněte.
- Seřízený ukazovatel má spodním koncem volně probíhat mezi vlnáky z polyamidu (viz „S“ na obr. 8). V případě porušení nasuňte nový polyamidový vlasec (celková délka asi 450 mm) do záfezů pod stínitkem, konce návlekněte do dutého nýtu, který pak po vhodném napružení vlasce stiskněte kleštěmi.
- Nezapomeňte nikdy zajistit ukazovatel na náhonovém motouzu nitrolakem.

NÁHONOVÝ MOTOUZ

- Vyjměte přijimač ze skříně.
- Nafízte ladící kondenzátor na největší kapacitu. Tehdy má být výlez náhonového bubnu nahoru nebo šikmo vpravo. Dále sledujte obr. 8.

Obr. 8. Ladící náhon

- Připravte si hedvábný motouz délky 790 mm a Ø 0,5 až 0,8 mm, který opatříte očky Ø 5 mm na obou koncích. Před zhotovením očka navlékněte na motouz izolační trubičku Ø 2,5 mm, délky 20 mm. Jedno očko zaklesněte za pravý horní výstupek držáku stupnice při pohledu zepředu vedle motouz zprava na hřidel „H“, kde jej jedenkrát oviněte. Pokračujte na náhonový buben „N“ shora, oviněte jej dvakrát, přičemž jej zaklesněte středním závitem za výlez bubnu, dále pokračujte na kladku „X“ zdola a zpět ke kladce „Y“. První očko sesuňte z výstupku, spojte je s druhým napinací pružinou „P“ a motouz nasadte na kladku „Y“.
- Stupnicový ukazovatel nastavte a upevněte podle předešledejícího odstavce.

LADICÍ KONDENZÁTOR

- a) Vyjměte přijímač ze skříně, ladicí kondenzátor naměte na největší kapacitu a odejměte ladicí stupnice.
- b) Odpájejte přívody od všech statorů i od sběracích per rotoru kondenzátoru. Odejměte náhonový buben po sesunutí závlačky a podložky a opřete jej (i s motouzem) o držák osvětlovací žárovky.
- c) Vyšroubuje dva šrouby na zadní stěně a jeden na přední stěně ladicího kondenzátoru, kterými je upevněn k úhelníkům zdíkové desky a feritové antény (šroub na přední stěně je přístupný, je-li kondenzátor nařízen na nejmenší kapacitu). Ladicí kondenzátor vysuňte směrem doprava při pohledu ze zadu.
- d) Nový ladicí kondenzátor upevněte opět šrouby a připojte odřhatý kondenzátor C24 i ostatní přívody. Šrouby zajistěte nitrolakem.
- e) Náhonový buben nasuňte výzevem vzhůru na čep nového kondenzátoru nařízeného na největší kapacitu tak, aby pastorek bubnu zapadl do ozubené obou, v protitahu péra až i jeden Zub natočených ozubených segmentů, jejichž zkosená část je svislá. Buben zajistěte závlačkou s podložkou.
- f) Sejdte stupnicový ukazovatel a opravte sladění v okruhu podle příslušných odstavců.

VSTUPNÍ ČÁST

- a) Vyjměte přijímač ze skříně.
- b) Celou vstupní část s feritovou anténou, ladicím kondenzátorem a zdíkovou deskou vyjměte po odpájení přívodu od cívky L3 a stíněného přívodu k pájecím očkům pod feritovou anténou, dále odpájejte přívody ke sběrnému pérku ladicího kondenzátoru a naspodu šasi také stíněné přívody k cívкам L22 a L24, k přepinači P3 a uzemňovaci a žhavicí přívod, vyšroubuje čtyři šrouby s gumovými podložkami z obou stran krytu a sesuňte náhonový motouz z bubnu.
- c) Kryt vstupní části odejměte po vyšroubování šroubu nad typovým štítkem, přístupného otvorem v zadní desce šasi, a uvolnění čtyř šroubů s gumovými podložkami po stranách a šroub s šestihranou hlavou vpředu. Potom povolte zajišťovací šrouby táhla tlačítka P1 a natočte hřídel táhla tak, aby se kryt dal sejmout a bylo možno vysunout očko pružiny z háčku převodní páky krytu.
- d) Při opětné montáži krytu povytáhněte očko pružiny přepinače P1 tak, aby je bylo možno po nasunutí krytu opět zavěsit na háček převodní páky krytu. Postranní šrouby s gumovými podložkami neutahujte docela a naříďte táhlo tlačítka tak, aby po jeho stlačení byl přepinač na dorazu, tj. páka přitlačena ke krytu. Šrouby zajistěte nitrolakem.
- e) Přepinač vstupní části lze vyjmout po odpájení všech přívodů a vyšroubování dvou šroubů přístupných

nad šasi. Jednotlivé desky odejměte po vyrovnání příchytek tvaru „T“ a sesunutí distančních trubiček. Pohyb ladicí desky přepinače s držákem pro pružinu se přenáší na druhou pohyblivou desku pomocí výstupku, který musí při opětné montáži zapadnout do záfezu druhé desky přepinače.

- f) Základní deska vstupní části se odnímá po odpájení uzemňovacího přívodu kondenzátoru C16, tří přívodů k ladicímu kondenzátoru a uzemňovacího spoje části L13, R7. Potom prohlejte pájeckou střed pájecího očka s uzemňovacími přívody části L8, L10, C25, desku nadzvedněte a odpájejte přívody k přepinači P1.

TLAČÍTKOVÁ SOUTRAVA

- a) Vyjměte přijímač ze skříně.
- b) Celou soutravu lze vyjmout po odpájení všech přívodů k pevným deskám přepinačů, které vedou mimo soutravu, a vyšroubování čtyř šroubů na desce pod stínítkem a jednoho pod touto deskou, přičemž se uvolní distanční trubička.
- c) Častěji bude stačit výměna jen některé desky přepinače. K tomu vyrovnajte rozebrané upevnovací výstupky v horní i spodní části příslušné desky, odpájejte potřebné přívody a desku vysuňte směrem k zadní části přijímače. Po sejmoutí pevné desky lze odejmout i desku pohyblivou po vysunutí horní pružně zajišťovací tyče, ježíž jeden zahnutý konec je třeba předem vyrovnat.
- d) Jednotlivá těla, pružiny a distanční vložky tlačítka lze nahradit po vysunutí hřídele tāhla, když předem uvolněte dva zajišťovací šrouby na straně tlačítka přepinače P1. Klávesy jsou na tāhlech přilepeny dentacrylem.

GRAMOFON

- a) Odejměte zadní stěnu a spodní kryt gramofonu. Sasi gramofonu lze vyjmout po odpojení dvou přívodů síťového napěti, uzemňovacího přívodu a stíněného přívodu k přenosce a vysunuti čtyř poly-styrénových závlaček nebo vyšroubování čtyř šroubů naspodu montážní desky gramofonu. Při opětné montáži dbejte, aby šasi bylo odpruženo gumovými podložkami nebo pružinami.
- b) Po skončené montáži připojte gramoradio do sítě, stiskněte tlačítko P4, na talíř položte gramofonovou deskou a na ni volně přenosku (talíř se přitom neotáčí). Při regulátoru hlasitosti nařízeném na největší hlasitost nastavte potenciometr R36 do takové polohy, ve které houkání akustické vazby právě zanikne. Potenciometr je na desce s připojkami vzadu na základní desce přijímače. Popsané nastavení je nutno provést po každé výměně vložky nebo hrotu přenosky, případně reproduktoru.

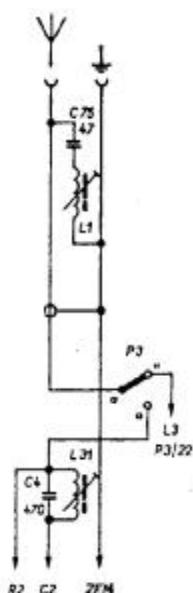
05 ZMĚNY BĚHEM VÝROBY

1. Mezifrekvenční odladovače byly původně zapojeny odlišně (viz obr. 9). Sériový odladovač L1 (500 závitů) byl realizován pomocí kapacity C75 (TK 408 47) místo cívky L1'. Obj. číslo cívka L1, L8, L7 je 1PK 586 24.
2. Na počátku výroby gramoradia 1021A nebyl použit síťový filtr L39, L40.
3. V gramoradiích 1021A byly postupně montovány tři typy gramofonů (poz. 34a, b, c). Každý gramofon vyžaduje jiný výlez v montážní desce, proto jsou k dispozici i tři provedení skříně (poz. 29a, b, c). U gramofonů, které mají přístupné větší vodivé plochy (H 46), je třeba použít tloušťkou 1 mm (poz. 45) a nulový vodič spojit s šasi gramofonu i přijímače. Pokyny k opravám jednotlivých gramofonů,
- stejně jako seznamy náhradních dílů, jsou obsaženy v příslušných návodech k údržbě pro gramofony.
4. Na počátku výroby byl do série s cívkou L16 (mezi cívku a zem) zapojován oddělovací kondenzátor C27, obj. číslo TC 181 33k.
5. V prvních gramoradiích 1021A byl nynější odpor R19 sestaven ze dvou sériových odporek TR 112a 22k/A, jejichž střed byl blokován na zem kondenzátem TK 423 100/A.
6. Původní obj. číslo miniaturního potenciometru R36 bylo WN 790 26 1M a R40 WN 790 25 220.
7. V přístrojích z poslední výroby se montují normalizované antenní zásuvky pro fm — 6AF 280 24 a pro

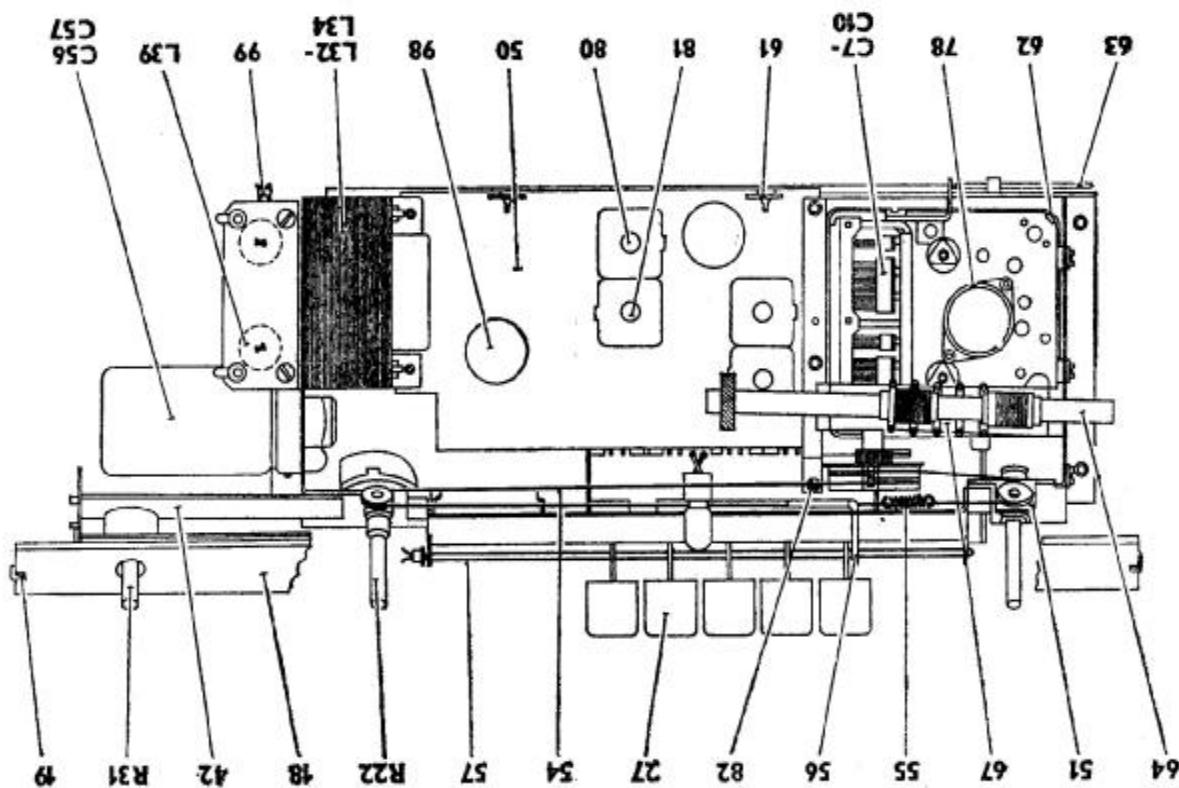
am — 6AF 280 22. Objednací číslo celé zdírkové desky (poz. 63) se nemění. V příslušenství přístrojů jsou odpovídající zástrčky, které jsou též použity u přívodu k vestavěnému dipólu (poz. 6, 21, 38).

8. Vložka přenosky VK 641 NM nebo VK 641 NII, která je použita v některých gramofonech SUPRAPHON, není vhodná pro přehrávání gramofonových desek se stereofonním záznamem. Vzhledem k tomu, že LP desky čs. výroby jsou nyní téměř výhradně stereofonní, doporučujeme při opravách uvedenou vložku ve všech případech nahradit typem SUPRAPHON VK 311 MS nebo VK 311 NMS nebo nejlépe VK 4301. Nové vložky se od starých konstrukčně neliší, mají však 3 vývodní kolíky, takže pro dosažení jakostní reprodukce v monofonických přístrojích je třeba oba krajní kolíky (levý a pravý) propojit a spojit se střínným přívodem a střínní připojit na střední kolík. Podobně v jugoslávských gramofonech se má monofonická vložka GM 230 nahradit stereofonním typem RONETTE STEREO 105 a stejným způsobem upravit přívody. Po výměně vložky je vždy nutno znova nastavit potenciometr R36 podle kap. 04, odst. GRAMOFON, bod b).

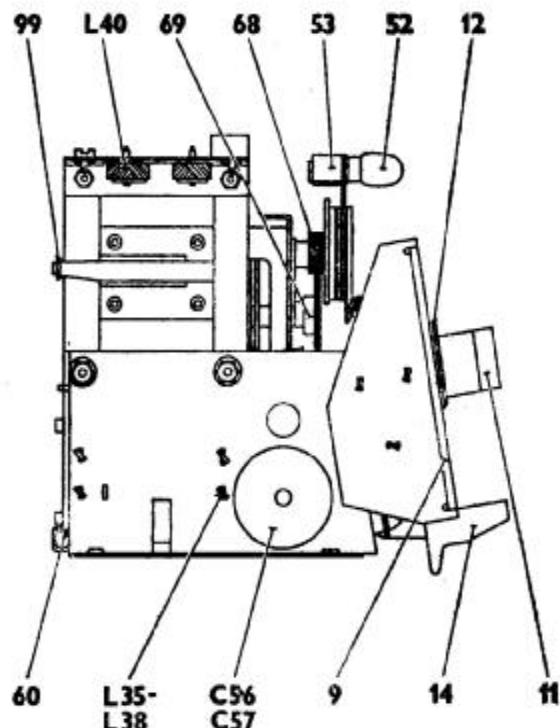
Obr. 9. Původní zapojení mf odladovačů

06 NÁHRADNÍ DÍLY

Obr. 10. Náhradní díly přijímače TESLA 335A

Obr. 11. Náhradní diely přijímače TESLA 327A

Mechanické části

Poz.	Název	Obj. číslo	Poznámky
	372A		
1	skříň holá	IPF 129 89	
2	noga skříně	IPA 255 25	
3	molino TOMÁŠ hnědé; šířka 140 mm	ČSN 80 3001	
4	čelník zadní stěny	IPA 635 60	
5	fólie dipolu	IPF 571 07	
6	dvojvodík se zástrčkou	IPF 828 74	
7	zadní stěna	IPF 138 72	
8	spodní kryt	IPF 807 28	
9	stupnice	IPF 157 31	
10	příchytká stupnice	IPA 678 32	
11	ovládací knoflík	IPF 242 15	
12	kroužek knoflíku	IPA 250 09	
13	tlačítkový přepínač P1 (21 — 27) až P5	IPK 55 15	
14	klávesa	IPA 447 01	
15	sítová šňůra	IPF 618 00	
	335A		
16	skříň holá	IPF 129 78	
17	nápis TESLA	AA 143 51	
18	stupnice	IPF 157 29	
19	příchytká stupnice	IPA 678 32	
20	fólie dipolu	IPF 571 07	
21	dvojvodík se zástrčkou	IPF 828 74	
22	zadní stěna	IPF 138 61	
23	spodní kryt	IPF 807 31	
24	ovládací knoflík	IPF 242 06	
25	kroužek knoflíku	IPA 250 02	
26	tlačítkový přepínače P1 (21 — 27) až P5	IPK 55 10	
27	klávesa	IPA 448 68	
28	sítová šňůra	IPF 618 00	
	1021A		
29a	skříň holá pro gramofon H 46	IPF 129 87	
29b	skříň holá pro gramofon H 10	IPF 128 14	
29c	skříň holá pro gramofon GR6	IPF 128 34	

Poz.	Název	Obj. číslo	Poznámky
30	pružná opěra víka	1PF 863 03	
31	molino TOMÁŠ 170 x 170 mm	ČSN 80 3001	
32	stupnice	1PF 157 30	
33	úhelník stupnice	1PA 688 84	
34a	gramofon SUPRAPHON	H 48	prov. 04
34b	gramofon SUPRAPHON	H 10	
34c	gramofon	GR6	Jugoslávie
35	fólie dipolu	1PF 571 06	
36	dvojvodič se zástrčkou	1PF 828 75	
37	zadní stěna	1PA 135 21	
38	spodní kryt	1PF 807 28	
39	ovládací knoflík	1PF 242 06	
40	kroužek knoflíku	1PA 250 02	
41	deská s připojkami	1PF 521 36	
42	nosník tónové clony	1PF 771 18	
43	tlačítkový přepínač P1 (21 — 27) až P5	1PK 555 10	
44	klávesa	1PA 448 08	
45	síťová šňůra tříramenná	1PF 818 07	
327A, 335A, 1021A			
46	reprodukтор RP1	2AN 643 57	ARO 587
47	zástrčka dipolu	5PK 895 00	
48	gumový pásek pod šasi	1PA 224 03	
49	gumová podložka pod šroub	1PA 230 02	
50	deská s plošnými spoji	1PB 000 51	
51	úhelník s kladkou Y	1PF 806 74	
52	osvětlovací žárovka Z1 (7 V; 0,3 A)	ČSN 36 0151.1	
53	objímka žárovky	1PF 828 62	
54	motouz náhonu R, celková délka 790 mm	1PA 428 31	
55	pružina náhonu P	1PA 781 01	
56	ukazovatel U	1PA 165 42	450 mm
57	polyamidový vodicí vlasec S	1PF 817 05	
58	břidél ladění H	1PF 715 05	
59	zásuvka pro magnetofon pětipolová	6AF 282 13	
60	zadní deska se zásuvkou	1PF 807 64	
61	přichytka tvaru „T“	1PA 051 07	
62	vstupní část sestavená	1PK 555 01	
63	zdírková deska s úhelníkem	1PK 852 29	
64	feritová anténa sestavená	1PN 404 14	
65	feritová tyč Ø 8 x 140 mm	501 003; N2	
66	držák antény kovový	1PA 648 06	
67	deská držáku s pájecími očky	1PA 332 13	
68	buben náhonu N	1PF 431 01	
69	sestava ozubených segmentů	2PF 578 03	
70	pružina sestavy	15A 791 09	
71	přepínač P1 (dotecky 1 až 16)	1PK 521 04	
72	deská pohyblivá (3 dvojdotecky)	1PF 518 18	
73	deská pohyblivá (4 dvojdotecky)	1PF 518 19	
74	deská s dotecky pevná	1PF 474 15	
75	pružina přepínače	1PA 786 27	
76	převodní háček	1PA 188 02	
77	objímka elektronky E1	6AK 497 09	
78	stínící kryt elektronky E1	1PA 575 32	
79	jádro cívek L8, L13, L20, L21	M4x0,5x10; c5	
80	jádro cívek L22, L23, L26, L27	M4x0,5x12; N 0,5	
81	jádro cívek L1, L17, L24, L25, L29, L30	M4x0,5 12; H 10	
82	distanční lsoupek tlačítkového přepínače	1PA 259 07	
83	pružina táhla tlačítka P1, P2, P4	1PA 791 31	
84	pružina táhla tlačítka P3, P5	1PA 791 09	
85	vratná pružina táhla P5	1PA 791 08	
86	pružina aretace	1PA 788 17	
87	deská s dotecky pohyblivá; P1	1PF 518 32	
88	deská s dotecky pohyblivá; P3	1PF 518 33	
89	deská s dotecky pohyblivá; P4	1PF 474 27	
90	deská s dotecky pohyblivá; P5	1PF 518 25	
91	deská s dotecky pevná; P1	1PF 474 26	
92	deská s dotecky pevná; P3	1PF 474 28	
93	deská s dotecky pevná; P4	1PF 474 17	
94	deská s dotecky pevná; P5	1PF 474 25	
95	nožový doteck	1PA 471 19	
96	dvojdoteck menší	1PA 471 10	
97	dvojdoteck větší	1PA 471 11	
98	objímka elektronky E2, E3	6AF 497 23	
99	tepelná pojistka PO1	1PF 495 00	

Elektrické časti

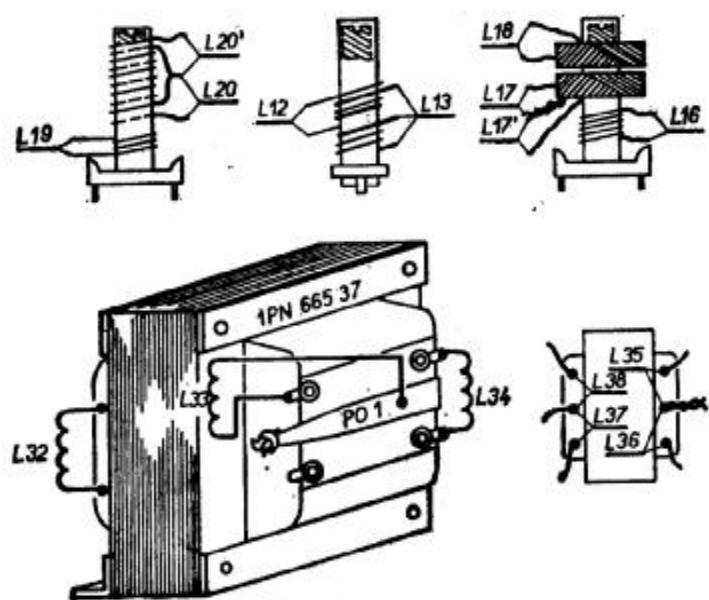
L	Cívka	Počet závitů	Obj. číslo	Poznámky
1	mf odlaďovač; 468 kHz	500 30		
1'				
6	vstupní; vkv	4		
7		12		
3	vstupní; dv	250	1PK 589 73	
4	vstupní; sv	43	1PK 589 74	
4'		43	1PK 589 74	
5	tlumivka	4	1PF 626 19	
8	anodová; vkv	2 1/4 + 4	1PK 593 46	
9	tlumivka	18	1PK 589 44	
10	tlumivka	16		
11	tlumivka	25	1PK 589 45	
12	oscilátor; vkv	3 1/2		
13		2 1/8 + 7/8	1PK 593 45	
15		40		
17	oscilátor; sv a dv	100	1PK 593 52	
17'		30		
18		130		
19		2		
20	I. mf transformátor; 10,7 MHz	14	1PK 589 48	
20'		14		
21	I. mf transformátor; 10,7 MHz	60	1PK 589 47	
22	II. mf transformátor; 10,7 MHz	30	1PK 051 29	
23		30		
24		44		
24'	I. mf transformátor; 468 kHz	164	1PK 854 95	
25		208		
28		55		
27	poměrový detektor	11	1PK 590 22	
27'		11		
28		5		
29		208		
30	II. mf transformátor; 468 kHz	208	1PK 854 96	
31	mf odlaďovač; 468 kHz	160	1PK 852 16	
32		48		
33	síťový transformátor	1 510	1PN 685 37	
34		1 720		
35		28		
36	výstupní transformátor	54	1PN 876 45	
37		3 400		
38		70		
39		435		
40	odrušovací filtr	435	1PK 852 22	

C	Kondenzátor	Hodnota	Provozní napětí V=	Obj. číslo	Poznámky
1	svítkový	2 200 pF ± 5%	100	TC 281 2k2/B	
2	svítkový	2 700 pF ± 20%	100	TC 281 2k7	
4	keramický	470 pF ± 20%	250	TK 425 470	
6	doladovač	30 pF		PN 703 01	
7		270 pF			
8		130 pF			
9	ladící	15 pF		1PN 705 30	
10		15 pF			
11	keramický	33 pF ± 10%	160	TK 408 33/A	
12	keramický	220 pF ± 10%	160	TK 423 220/A	
13	keramický	15 000 pF ± 20%	40	TK 749 15k	
14	keramický	6 800 pF ± 20%	160	TK 440 6k8	
15	keramický	15 pF ± 10%	250	TK 409 15/A	
16	doladovač	30 pF		PN 703 05	
17	keramický	10 pF	250	TK 400 10/A	
18	keramický	47 pF ± 5%	160	TK 408 47/B	
19	keramický	47 pF ± 5%	160	TK 408 47/B	
20	keramický	15 pF ± 10%	250	TK 409 15/A	

C	Kondenzátor	Hodnota	Provozní napäť V=	Obj. číslo	Poznámky
21	keramický	18 pF ± 5%	250	TK 409 18/B	
22	doladovací	30 pF		PN 703 01	
24	keramický	33 pF ± 5%	250	TK 409 33/B	
25	svitkový	1 200 pF ± 2%	100	TC 281 1k2/C	
26	slídový	220 pF ± 2%	250	WK 714 30 220/C	
28	keramický	120 pF ± 5%	160	TK 423 120/B	
29	keramický	47 pF ± 5%	180	TK 408 47/B	
30	keramický	150 pF ± 5%	180	TK 416 150/B	
31	doladovací	4 pF		WK 701 22	
32	slídový	220 pF ± 5%	250	TC 210 220/B	
33	keramický	4 700 pF ± 20%	250	TK 441 4k7	
34	keramický	27 pF ± 10%	250	TK 409 27/A	
35	keramický	22 pF ± 5%	250	TK 409 22/B	
36	slídový	220 pF ± 5%	500	TC 210 220/B	
37	svitkový	2 200 pF ± 20%	600	TC 184 2k2	
38	svitkový	10 000 pF ± 20%	400	TC 183 10k	
39	slídový	220 pF ± 5%	500	TC 210 220/B	
40	slídový	220 pF ± 5%	160	TC 210 220/B	
41	keramický	47 pF ± 5%	180	TK 408 47/B	
42	svitkový	68 000 pF ± 20%	180	TC 181 68k	
43	keramický	100 pF ± 10%	160	TK 423 100/A	
44	keramický	100 pF ± 10%	160	TK 423 100/A	
45	svitkový	47 000 pF ± 20%	160	TC 181 47k	
46	elektrolytický	5 µF + 100 — 10%	50	TC 965 5M	
49	doladovací	30 pF		PN 703 05	
50	svitkový	22 000 pF ± 20%	160	IC 181 22k	
52	elektrolytický	100 µ + 100 — 10%	12	TC 963 G1	
53	svitkový	6 800 pF ± 20%	400	TC 183 6k8	
54	svitkový	22 000 pF ± 20%	400	TC 183 22k	
55	svitkový	2 200 pF ± 20%	600	TC 184 2k2	
56	elektrolytický	100 µF + 50 — 10%	350		
57	elektrolytický	100 µF + 50 — 10%	350	TC 519 G1/G1	
58	svitkový	0,22 µF ± 20%	160	TC 181 M22	
59	svitkový	0,1 µF ± 20%	180	TC 181 M1	
60	keramický	1 000 pF ± 20%	250	TK 425 1k/M	
61	keramický	330 pF ± 20%	350	TK 245 330	
62	keramický	1 000 pF ± 20%	250	TK 425 1k/M	
65	svitkový	3 300 pF ± 20%	250	TC 182 3k3	
					1021A

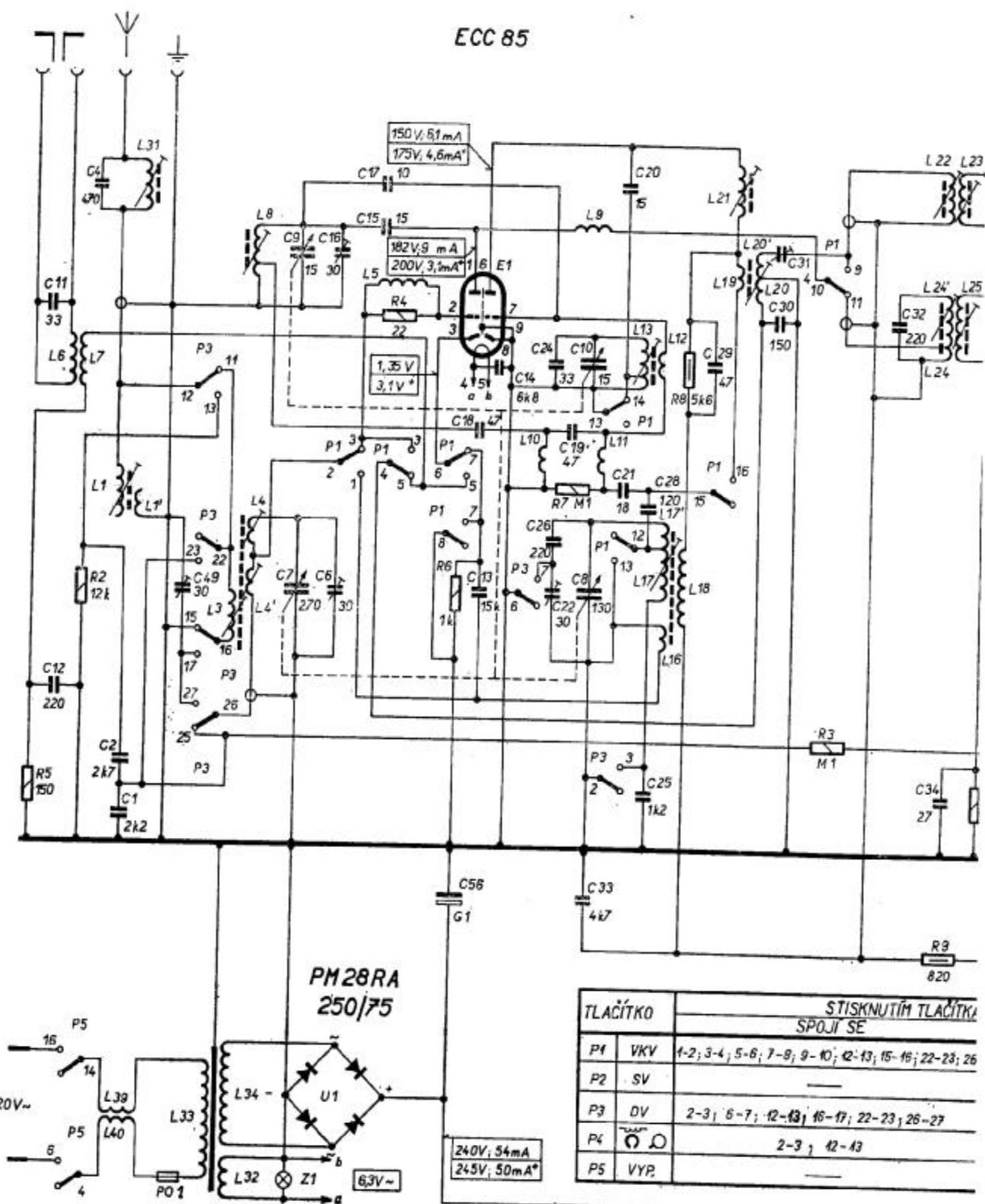
R	Odpór	Hodnota	Zatížení W	Obj. číslo	Poznámky
2	vrstvový	1 200 Ω ± 10%	0,125	TR 112a 12k/A	
3	vrstvový	0,1 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M1	
4	vrstvový	22 Ω ± 20%	0,125	TR 112a 22	
5	vrstvový	150 Ω ± 10%	0,125	TR 112a 150/A	
6	vrstvový	1 000 Ω ± 20%	0,125	TR 112a 1k	
7	vrstvový	0,1 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M1	
8	vrstvový	5 600 Ω ± 10%	0,5	TR 144 5k6/A	
9	vrstvový	820 Ω ± 10%	0,5	TR 144 820/A	
10	vrstvový	0,47 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M47	
13	vrstvový	68 000 Ω ± 10%	0,5	TR 144 68k/A	
14	vrstvový	1 000 Ω ± 10%	0,125	TR 112a 1k/A	
15	vrstvový	0,22 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M22	
16	vrstvový	0,68 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M68	
17	vrstvový	47 000 Ω ± 20%	0,125	TR 112a 47k	
18	vrstvový	47 000 Ω ± 20%	0,125	TR 112a 47k	
19	vrstvový	0,1 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M1	
20	vrstvový	1 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a 1M	
22	vrstvový	1 MΩ log.		TP 280 40A 1M/G	
23	vrstvový	220 Ω ± 20%	0,125	TR 112a 220	
24	vrstvový	3,3 MΩ ± 20%	0,125	TR 113a 3M3	
25	vrstvový	0,22 MΩ ± 10%	0,125	TR 112a M22/A	
28	vrstvový	2 200 Ω ± 10%	0,125	TR 112a 2k2/A	
29	vrstvový	180 Ω ± 5%	0,5	TR 144 180/B	
30	vrstvový	1 000 Ω ± 20%	0,125	TR 112a 1k	

R	Odpor	Hodnota	Zatižení W	Obj. číslo	Poznámky
31	potenciometr	1 MΩ log.		TP 180 32A 1M/G	
32	vrstvový	1 500 Ω ± 10%	2	TR 147 1k5/A	
33	vrstvový	2 200 Ω ± 10%	0,125	TR 112a 2k2/A	
34	vrstvový	0,1 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a M1	
35	vrstvový	1,5 MΩ ± 20%	0,125	TR 112a 1M5	
36	potenciometr	1 MΩ lin.		TP 041 1M	
38	vrstvový	330 Ω	0,125	TR 112a 330	
39	vrstvový	330 Ω	0,125	TR 112a 330	
40	potenciometr	220 Ω lin.		TP 040 220	

Obr. 12. Zapojení některých výcivek, sifového a výstupního transformátoru

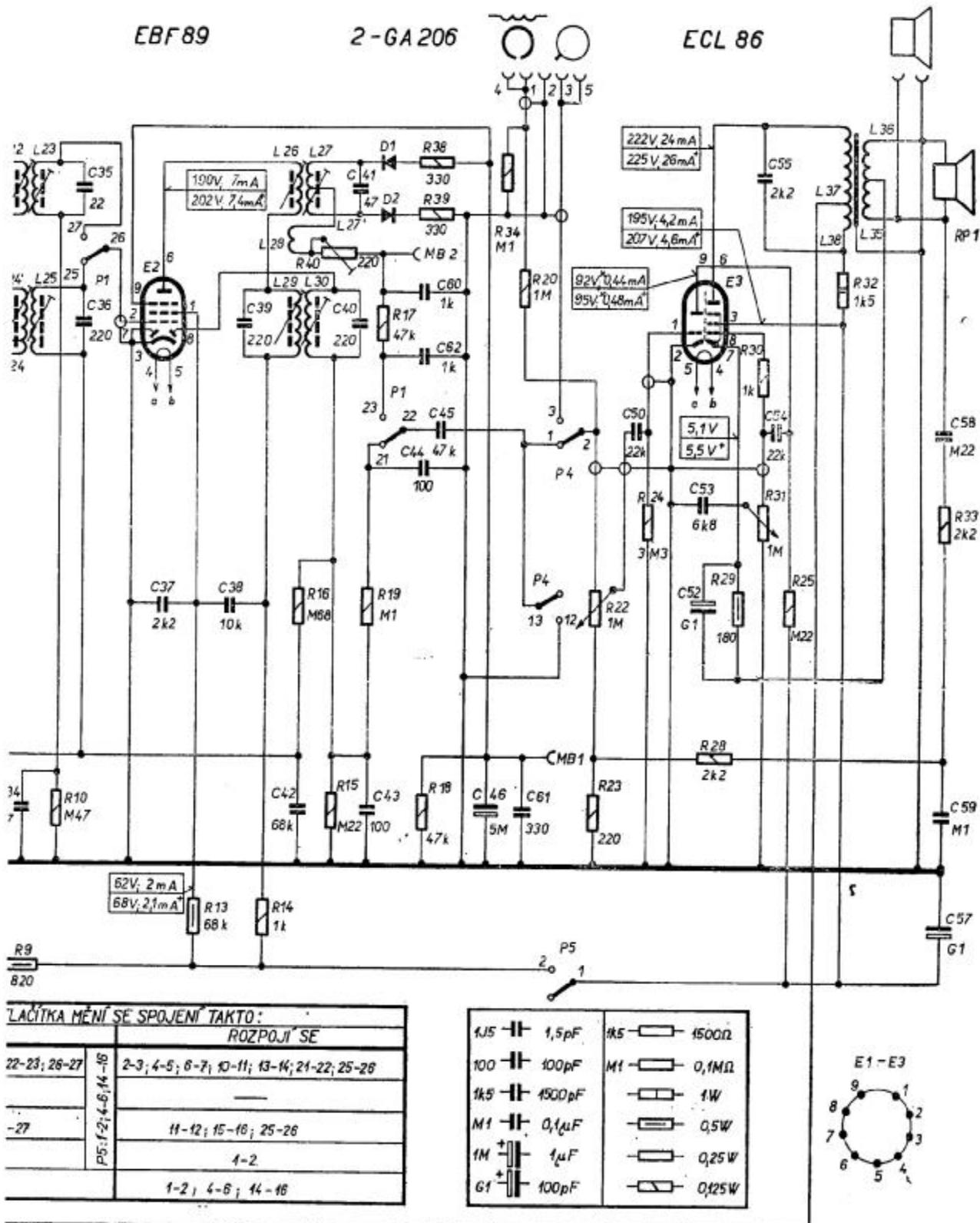
R	5, 2,		4,	6,	7,	8,	9,
C	11, 12, 4, 2, 1,	49,	9, 7, 16, 6, 17, 15,	56, 18, 13, 14,	24, 26, 22, 19, 10, 8, 33, 20, 21,	28, 25, 29, 31, 30,	
L	6, 7,	1, 31, 1, 39, 40, 33, 3, 34, 32, 8, 4, 4,	5	10, 9,	11, 13, 12, 17, 17, 16, 18,	21, 19, 20, 20,	32, 34,

* PŘIJIMAČ PŘEPNUT NA STŘEDNÍ Vlny

* MĚŘENO ELEKTRONOVÝM VOLTMETREM

9, 10,	13,	14,	16, 40, 15,	19, 17, 36, 39, 48, 34, 20	22, 23,	24,	28, 29, 30, 31,	25,	32,	33,
34,	35, 36,	37,	38, 39,	42, 41, 40, 43, 60, 62, 44,	45,	46, 61,	50,	53, 52,	55, 54,	58, 59, 57,
22, 24, 24, 23, 25,			26, 28, 29, 27, 27, 30,						37, 38,	36, 35,

TESLA 327A LYRA

Postup		Zkušební vysílač			Sladovaný přijímač		Výchylka výstup. měřiče	Mazná citlivost					
		připojení	signál	rozsah	stupnicový ukazovatel na	sladovací prvek							
1	3	přes kondenzátor 2k7 na g1 E2	10,7 MHz nemodul.	vkv	levý doraz	L26	max.*	150 mV/5 V					
2	4					L27	min.**						
5						R40	min.***						
6	8					L23	max.*	7 mV/1,5 V					
7	9					L22xxx							
10	12		10,7 MHz nemodul.			L21							
11	13					L20xxx							
14	19					L23							
15	20					L22	max.*	7 mV/1,5 V					
16	21					L21							
17	22	izolovaným vodičem vsunutým do otvoru C21				L20							
18	23					C31							
24	26	přes symetr. člen na zdiřky pro dipól	70 MHz fm	nápis „70 MHz“	L13, C16	max.	15 μ V						
25	27				L8								
1	3	přes kondenzátor 33k na g1 E2	468 kHz am	sv	levý doraz	L30	max.	800 μ V					
2	4					L29							
5	11					L25							
6	12					L24							
7	13					L30	max.	50 μ V					
8	14					L29							
9	15					L25							
10	16					L24							
17	21	přes umělou anténu na antennní zdiřku	280 kHz am	dv	nápis „280 kHz“	L17, C49	max.	40 μ V					
18	22		1 500 kHz am	sv	značku u 1 500 kHz	C22, C6	max.	40 μ V					
19	23		550 kHz am		značku u 550 kHz	C8xx, L4x							
20	24		180 kHz am	dv	zavedený signál	L3x	max.	40 μ V					
26			468 kHz am	sv	pravý doraz	L1	min.	—					
25				dv	levý doraz	L31							

* Měří se stejnosměrným elektronkovým voltmetrem s vnitřním odporem alespoň 100 k Ω /V — rozsah 10 V, později 3 V — zapojeným do bodu MB1

** Měří se stejnosměrným elektronkovým voltmetrem s nulou uprostřed zapojeným mezi bod MB2 a umělý střed, vytvořený dvěma odpory 0,1 M Ω spojenými do série mezi MB1 a zem (MB3)

*** Měří se sfidlovým elektronkovým voltmetrem — rozsah 10 V — zapojeným do bodu MB2

x Ladí se posouváním čívky po feritové tyči

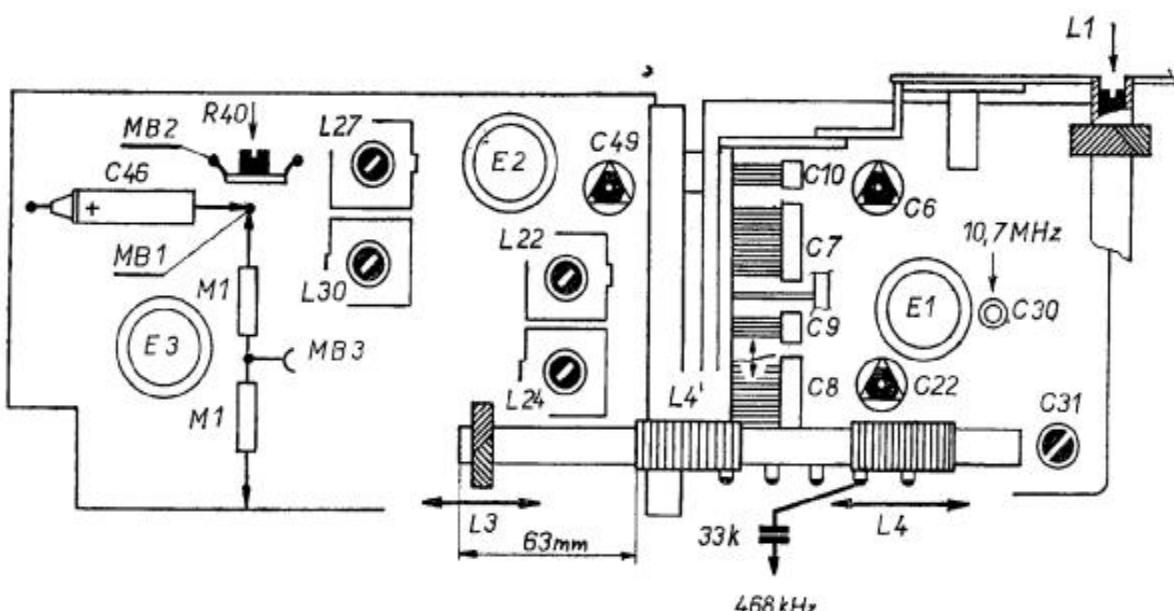
xx Ladí se přihýbáním dodávovacího plechu rotoru ladícího kondenzátoru

xxx Případně kmitání mít zesilovače se odstraní leděním kondenzátoru C31; napětí na MB1 nemá při sladování překročit 3 V

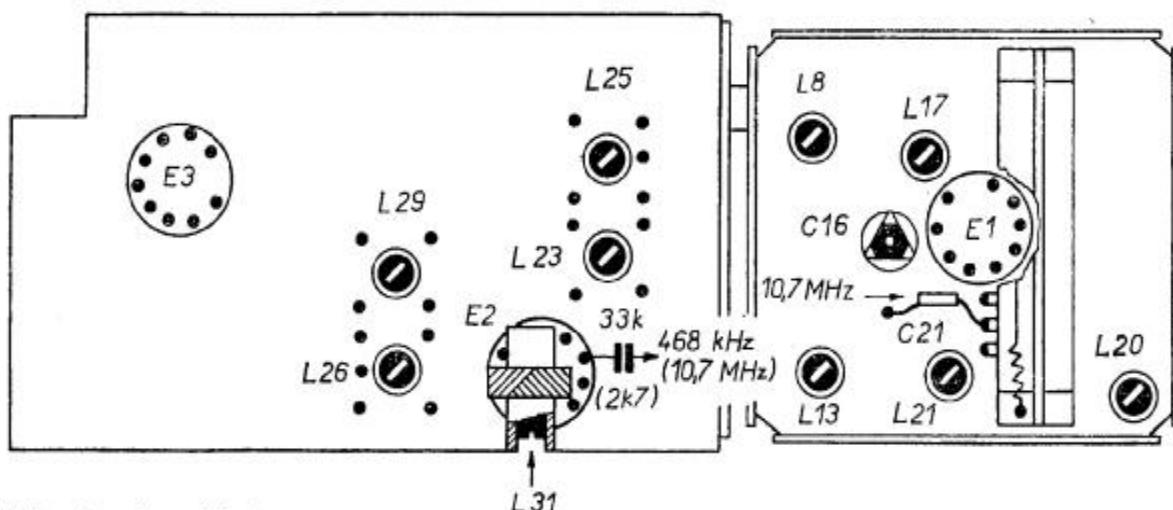
SLAĐOVÁNÍ PŘIJÍMAČE

Vyměňte přijímače ze skříně po odnětí zadní stěny a spodního krytu, odpájení přívodů k reproduktoru a vyšroubování šroubů naspodu skříně (u gramofonu stačí vyklipit spodní desku ze skříně). Nejprve seřidte stupnicový ukazovatel tak, aby se kryl s oběma koncovými značkami na pravé straně stupnice, je-li ladící kondenzátor namízen na největší kapacitu, a zajistěte jej nitrolakem. Knoflík regulátoru hlasitosti najdete na největší hlasitost, tónovou clonu na výšky. Nahradte reproduktor výstupním měříčkem s impedancí 4Ω a během sladování udržujte výstupní výkon přijímače velikostí vstupního signálu na 50 mW. Přijímač a měříček přístroje uzemněte. Modulaci fm se rozumí kmitočtová modulace kmitočtem 400 Hz, zdvih 15.5 kHz; modulaci am amplitudová modulace kmitočtem 400 Hz do hloub-

ky 30 %. Po nastavení sladovacích prvků měrite vždy včetně citlivost příslušné části přijímače a srovnávejte ji s údajem v tabulce. Na vkv se ve sladovací tabulce udává citlivost pro určité napětí na bodu MB1 nebo se hodnota citlivosti vztahuje k výstupnímu výkonu 50 mW. Před měřením celkových citlivostí nastavte regulátorem hlasitosti šum přijímače při vypnutém signálu na -26 dB pM vkv a na -10 dB při sv a dv. Je třeba počítat s útlumem symetrického člena. Po sladění zajistěte cívky na feritové tyče a jádra cívek voskem, doložovací kondenzátory a miniaturní potenciometry nitrolakem a zamontujte přijímač zpět do skříně. (V gramofonu ještě nastavte potenciometr R36 tak, aby právě začala mikrofonní vazba mezi přenoskou a reproduktorem.)

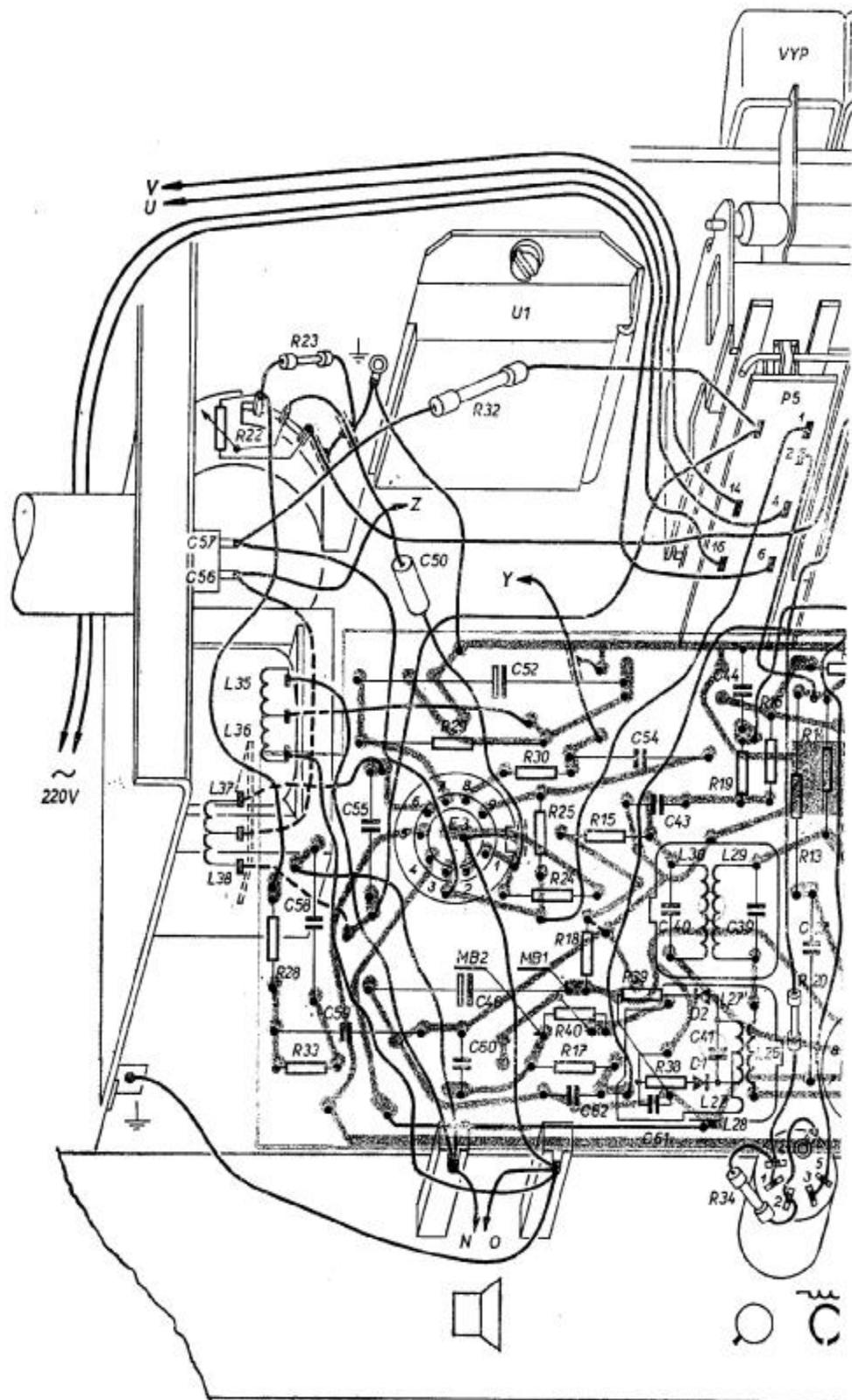

Sladovací prvky na šasi

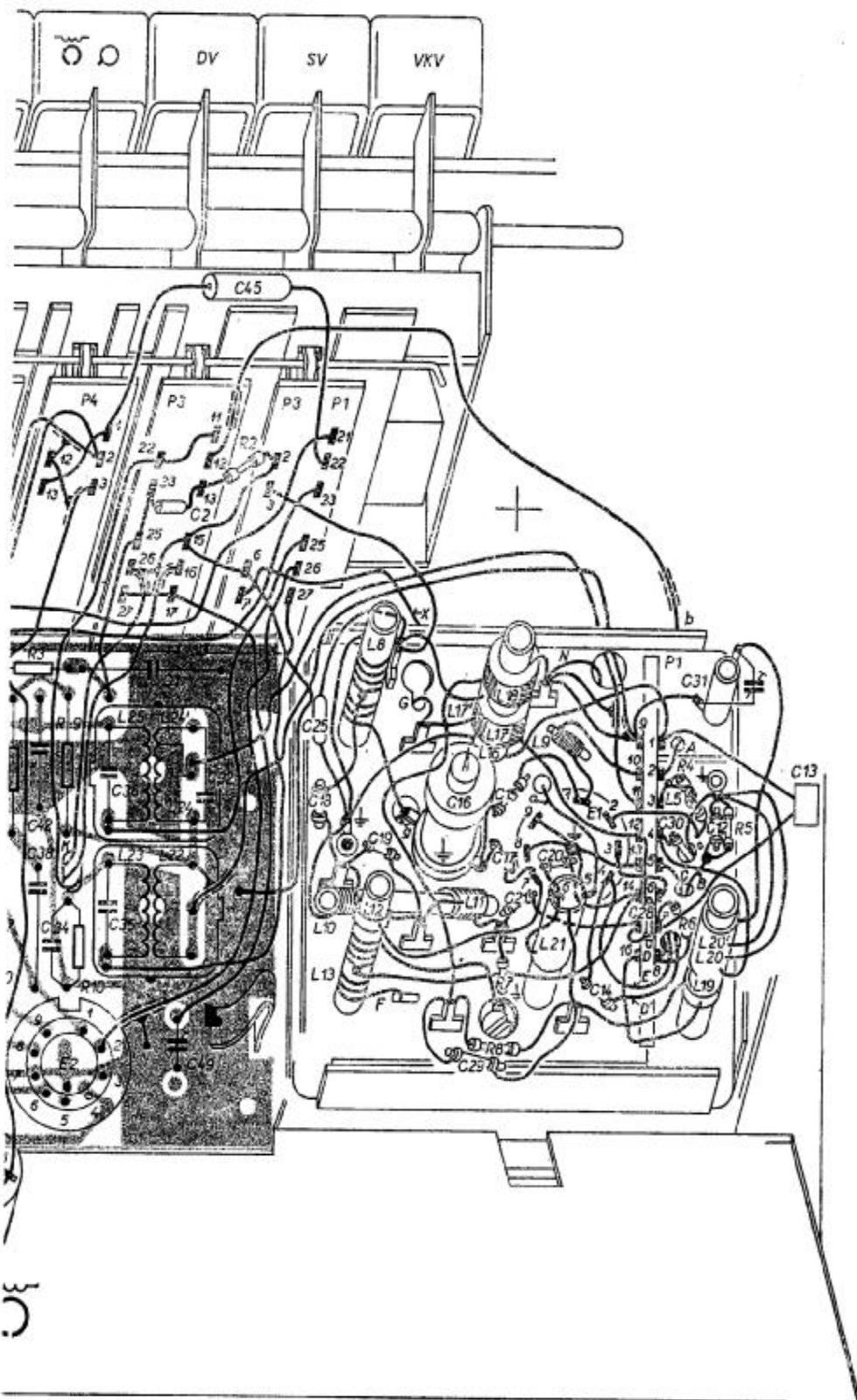

Sladovací prvky pod šasi

R	22, 28, 23, 33, 57, 56,	29, 32, 30, 25, 24, 40, 17, 18, 15, 39, 38, 19, 34, 16, 11, 58, 59,
C	55, 50,	46, 60, 52, 62, 54, 43, 61, 40, 41, 44, 39,
L	37, 38, 35, 36,	30, 22, 27, 27, 29, 26,

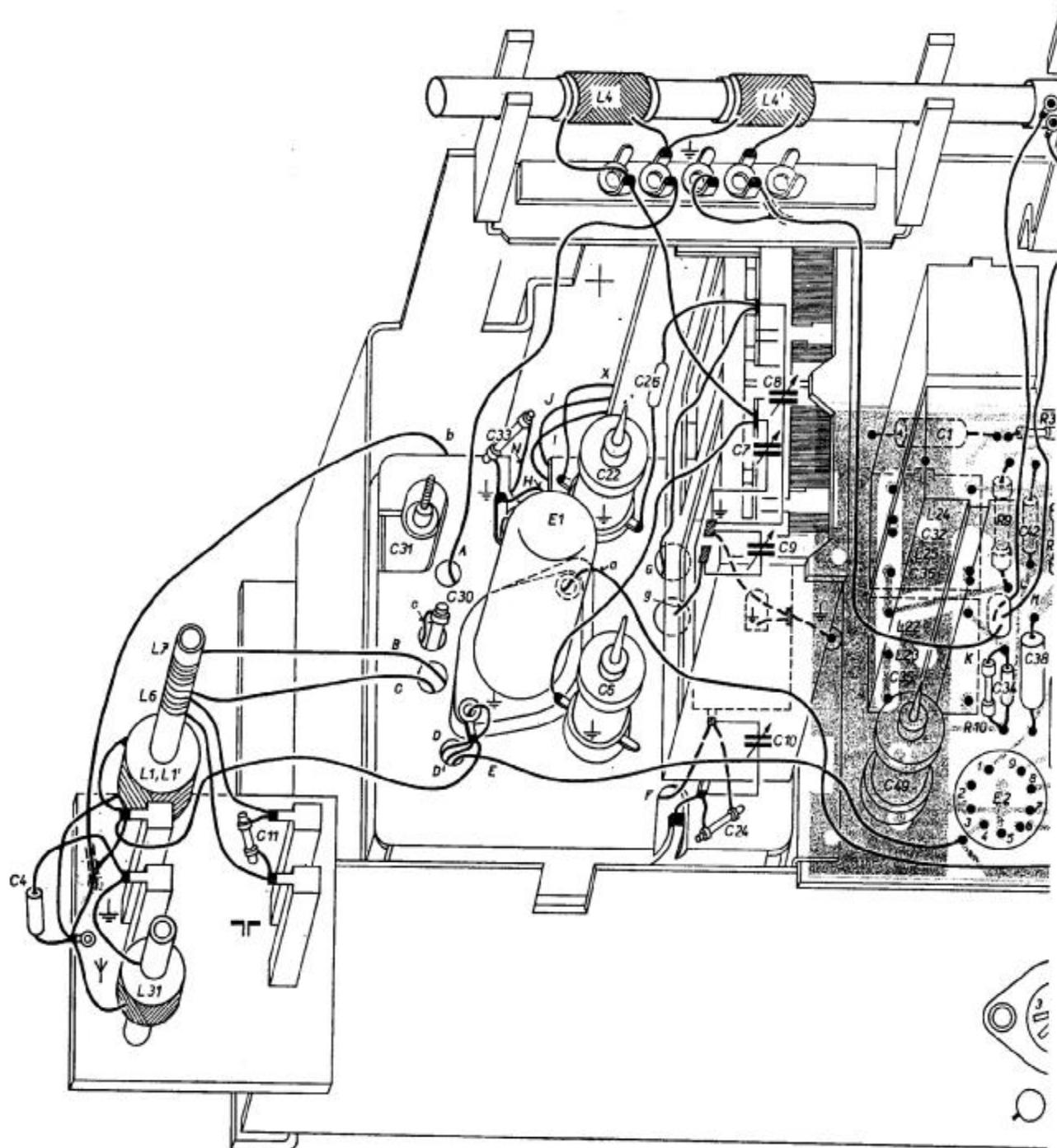

6, 13, 20, 14, 3, 9, 10,	2,	8, 7,	4, 6, 5
19, 37, 42, 38, 34, 36, 32, 1, 2, 49, 35, 45,	25, 18, 19, 16, 29, 15, 17, 21, 20, 14,	28, 30, 31, 12, 14, 13	
25, 23, 24, 22,	10, 8, 12, 13, 11, 18, 17, 16, 17, 9,	21, 5, 20, 20, 19	

pojenie prijímače TESLA 327A zespodu

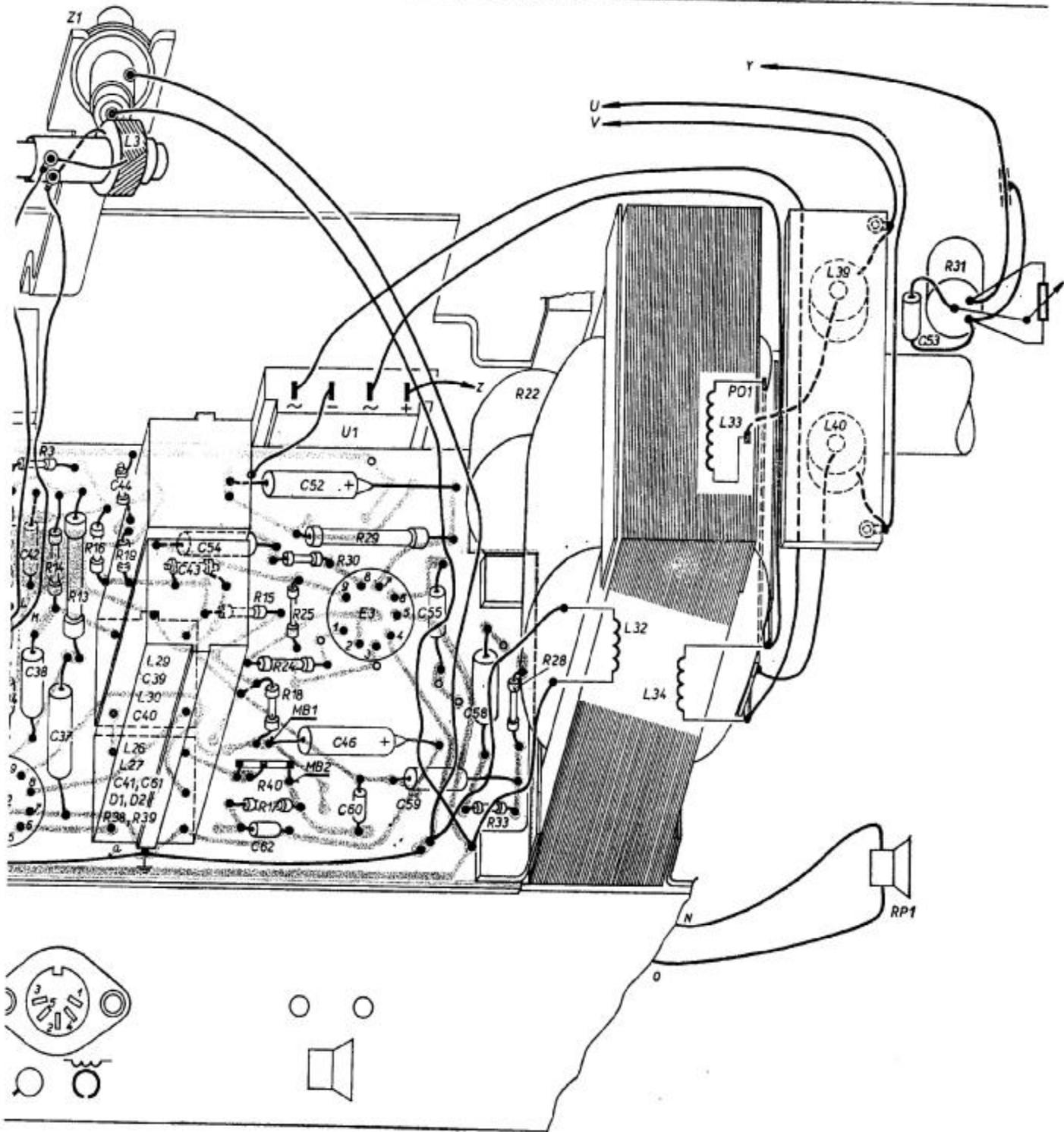
R										10, 9,
C	4,	11,	31, 30,	33,	22, 6,	25,	24, 9, 10, 7, 8,	49, 35,	1, 32, 36,	34
L	31, 1, 1'	6, 7,			4,	4,			23, 22, 25,	24,

PŘÍLOHA L.

Montážní zapojení

10, 9, 3, 14, 13, 16, 19, 38, 39,	15, 24, 18, 40, 17, 30, 25, 29,	22, 33, 28,	31
5, 34, 42, 38, 37, 44, 41, 61, 39, 40, 54, 43,	62, 52, 46, 60, 55, 59,	58,	53
4, 3, 27, 26, 30, 29,		32, 33, 34,	39, 40

Oben pôjimače TESLA 327A shora

